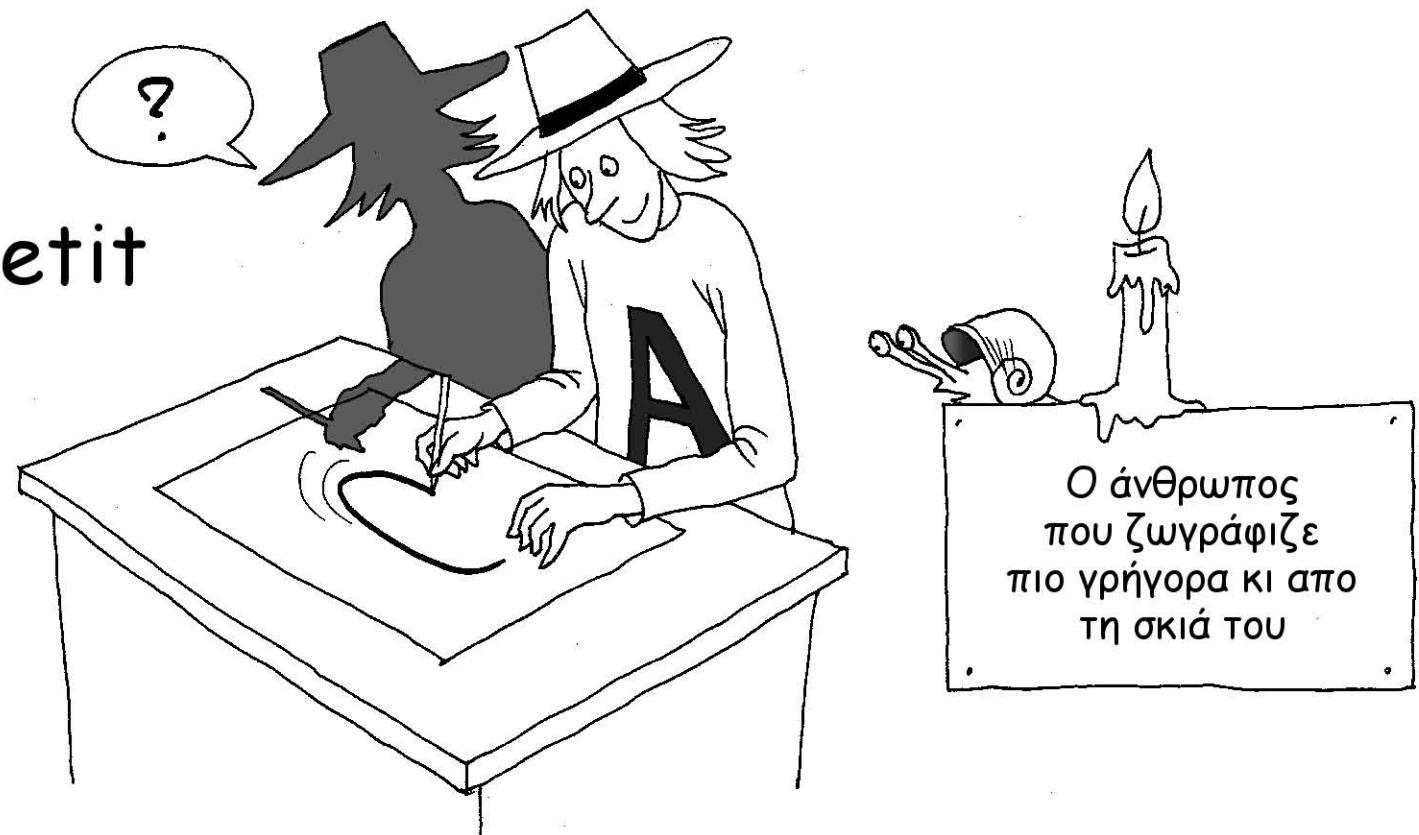

ΞΕΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ

Jean-Pierre Petit

Φαίνεσαι αναστατωμένος,
καλέ μου φίλε. Τί έγινε?

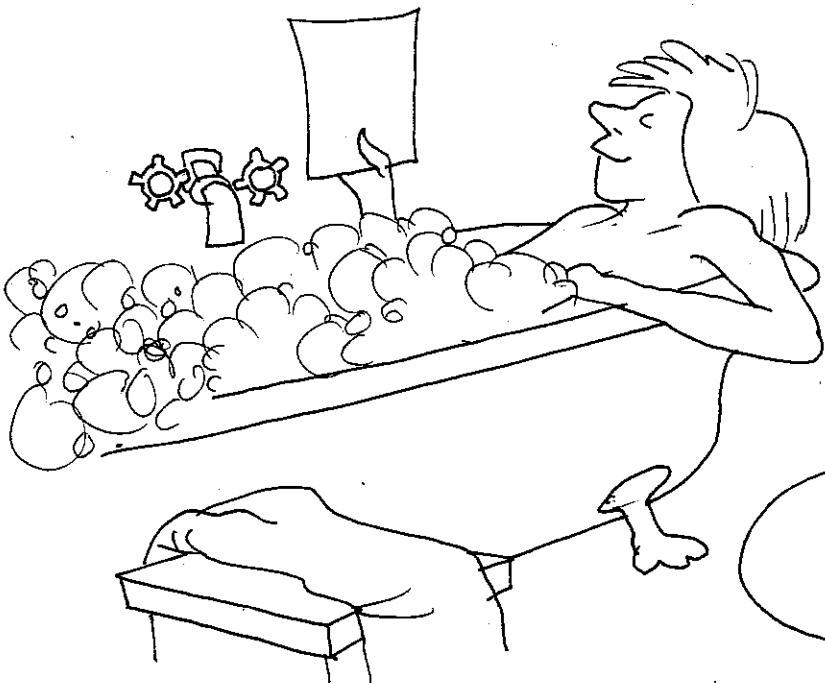

Μόλις επέστρεψα
από ένα σεμινάριο
αστροφυσικής. Δε θέλω
να το συζητήσω!

Η πρώτη διάλεξη ήταν πάνω στην κοσμική επέκταση.
Ήθελαν να μάθουν πού ακριβώς έγιναν αυτά τα φαινόμενα.
Διαστελλόταν η Γή? Όχι! Θα το είχαμε προσέξει! Και το ηλιακό
σύστημα? Ούτε! Βρίσκονται οι γαλαξίες σε διαστολή?
Καθόλου!

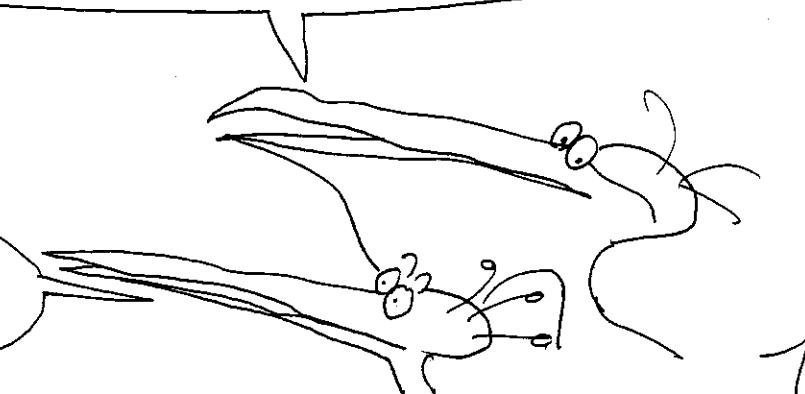

Υποθέτω πως το Σύμπαν
κάπου πρέπει να διαστέλλεται,
έτσι?! Είναι τρελό!

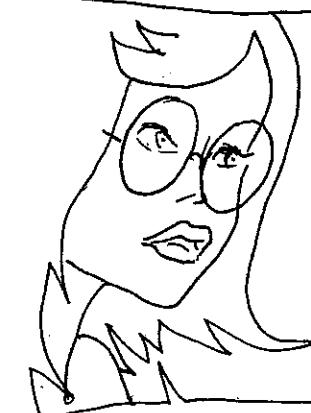
Χασμώδης?
Τί εννοείς με αυτό?

Ξέρεις, η παρατήρηση επιβεβαιώνει
πως κάθε χρόνο, λίγη από τη δομή του Σύμπαντος,
γίνεται ΧΑΣΜΩΔΗΣ

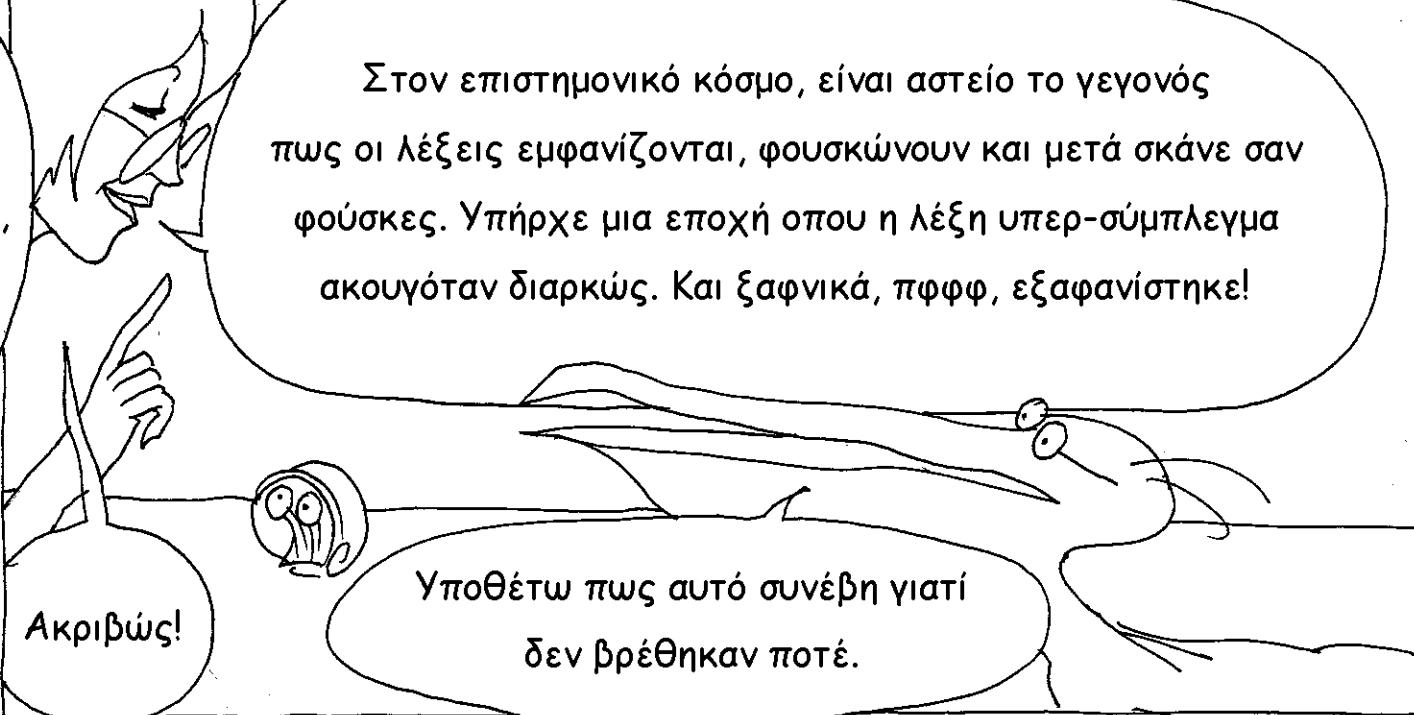
Αφού ανακαλύψαμε πως οι γαλαξίες μπορουν να συναθροίζονται σε ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ, όπως αυτό της Παρθένου ή της Κόμης, οι οποίοι περιέχουν χιλιάδες γαλαξίες, σκεφτήκαμε πως ίσως το Σύμπαν παρουσιάζει μια ΙΕΡΑΡΧΙΚΗ δομή.

Στον επιστημονικό κόσμο, είναι αστείο το γεγονός πως οι λέξεις εμφανίζονται, φουσκώνουν και μετά σκάνε σαν φούσκες. Υπήρχε μια εποχή οπου η λέξη υπερ-σύμπλεγμα ακουγόταν διαρκώς. Και ξαφνικά, πιφφφ, εξαφανίστηκε!

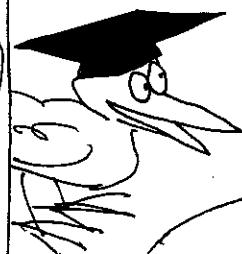

Και έτσι, αρχίσαμε να ψάχνουμε για ΥΠΕΡ-ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΑ, "συμπλέγματα σε συμπλέγματα" κτλ..

Και τι ανακαλύψατε?

Ωστόσο, οι αστρονόμοι ανακάλυψαν ένα μέρος οπου συγκεντρώνονταν οι γαλαξίες, σε κάποιο είδος πλάκας, που ονομάζουν THE GREAT WALL (*)

Με άλλα λόγια, πάνω σε αυτή την "πλάκα", υπήρχαν πολλοί γαλαξίες και γύρω από αυτή δεν υπήρχε τίποτα?

2

(*)ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΤΕΙΧΟΣ

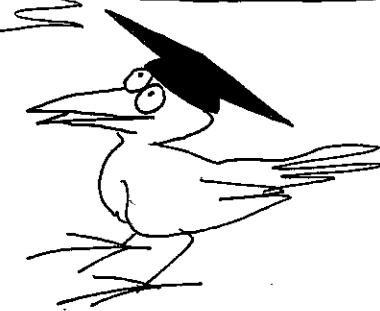
Με το πέρασμα των χρόνων, οι παρατηρήσεις
τους έγιναν πιο ακριβείς. Σήμερα γνωρίζουμε πως,
οι γαλαξίες, η ύλη, τοποθετούνται γύρω από μεγάλες
άδειες φυσαλίδες, με διáμετρο που φτάνει τα
εκατό εκατομμύρια έτη φωτός.

Ορίστε, βλέπεις?

Το πρόβλημά σου λύθηκε.
Η επέκταση γίνεται μέσα σε
αυτές τις "φυσαλίδες"

Χμμμ... Άρα τα συμπλέγματα
των γαλαξιών, αυτή η συγκέντρωση της ύλης,
θα βρίσκεται ας πουμε, στο σημείο που
ενώνονται οι επιφάνειες τριών φυσαλίδων.
Όμως, πως σχηματίζεται αυτή η δομή?

Αλίμονο, αγαπητέ μου. Δεν έχουμε την παραμικρή ιδέα..

Υποθέτω όμως, πως στο τέλος,

Θα πρέπει να υπάρχει κάποιο μοντέλο.

Μπορούμε να κάνουμε απίστευτα πράγματα
με τους υπολογιστές σήμερα,
έτσι δεν είναι?

Κάποιοι δημιουργούν

προσομοιώσεις με την

ΠΑΓΩΜΕΝΗ ΜΑΥΡΗ ΥΛΗ,
όμως δεν είναι και πολύ
πειστικές

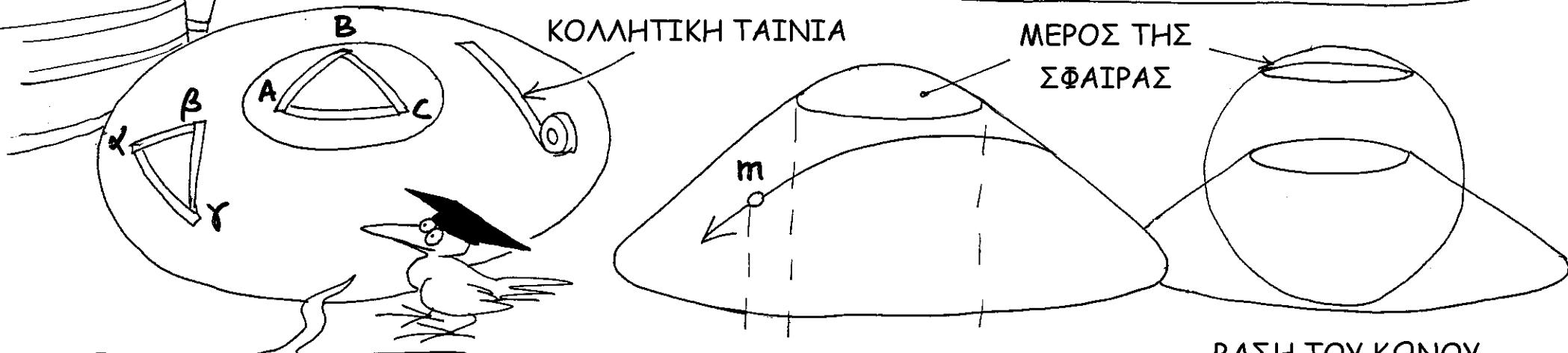
Δε βλέπω τίποτα...

Λογικό μου ακούγεται.
Αφού είναι **μαύρη ύλη**

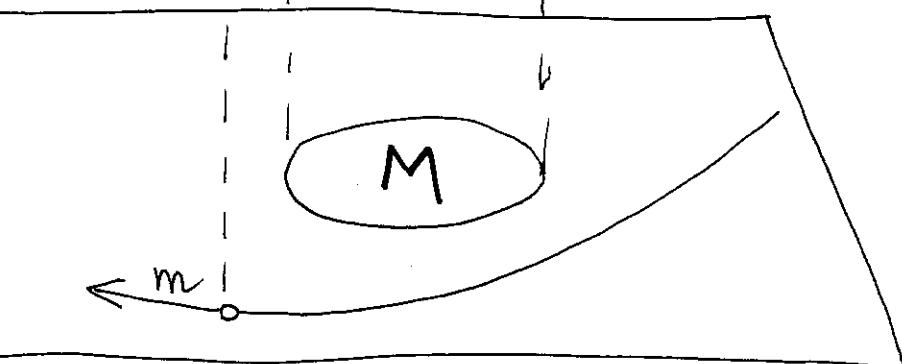
Κύριε Άλμπερτ, πείτε μας τη
γνώμη σας για όλα αυτά. Έχουν περάσει
τουλάχιστον δέκα χρόνια από την τελευταία
φορά που είχαμε νέα σας σε
αυτές τις σελίδες.

Α, λοιπόν.. Εγώ επιμένω στην αρχική μου ιδέα:
Αντικαθιστούμε τις δυνάμεις μέσω της **ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ**

Πάρε ένα αντικείμενο μάζας M , ένα αστέρι, ένα πλανήτη, οτιδήποτε.
Και ένα σώμα μάζας m που να βρίσκεται σε κοντινή τροχιά. Η τροχιά του επηρεάζεται από τη Νευτώνια δύναμη έλξης που ασκεί πάνω του η μάζα M . Στις δύο διαστάσεις, θα μπορούσαμε να το αντικαταστήσουμε με ένα αμβλύ κώνο. Χρησιμοποιώντας αυτοκόλλητη ταινία,
θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε πάνω στην επιφάνειά του ένα ΓΑΙΩΔΑΙΣΙΑΚΟ,
το οποίο όταν προβάλλεται στο επίπεδο, μας δίνει την ίδια τροχιά. Η μάζα γίνεται τότε μέρος του χώρου (το σφαιρικό καπέλο) που περιέχει ορισμένη ΚΑΜΠΥΛΟΤΗΤΑ.

Υπενθύμιση (*): Το άθροισμα των γωνιών ενός τριγώνου που έχει σχεδιαστεί στο αμβλύ μέρος του κώνου, είναι $\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} > \pi$. Ενώ το άθροισμα των γωνιών ενός τριγώνου, σχεδιασμένου στον κορμό του κώνου, $\hat{a} + \hat{b} + \hat{c} = \pi$

(*) Δες τα "Η ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ" και "ΜΑΥΡΗ ΤΡΥΠΑ"

Ωραία, συμφωνούμε πως
ΜΑΖΑ = ΚΑΜΠΥΛΟΤΗΤΑ. Αν το Σύμπαν είναι
ΧΑΣΜΩΔΕΣ, αυτό σημαίνει πως είναι ΦΤΙΑΓΜΕΝΟ
από τρισδιάστατες περιοχές που φανερώνουν
καμπυλότητα και διαχωρίζονται από επίπεδες,
Ευκλείδιες περιοχές, ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΠΥΛΟΤΗΤΑ.
Έτσι δεν είναι?

Αυτό είναι...εεμ...ακριβές.
Όμως θα είναι πολύ δύσκολο να ενώσεις
μέρη ενος τρισδιάστατου, καμπυλωμένου χώρου,
με εκείνα ενος τρισδιάστατου,
Ευκλείδιου χώρου.

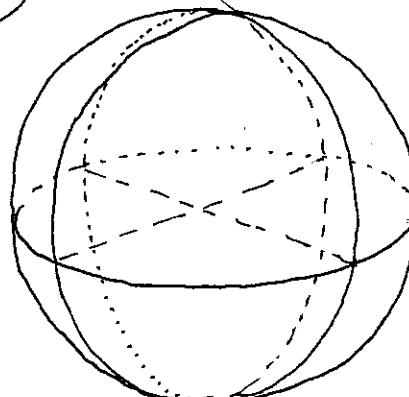
Φυσικά. Όμως,
που θές να καταλήξεις?

Αυτό το παιδί
δε σταματάει
ποτέ...

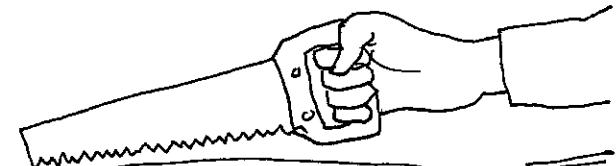
Ναι, όμως, ακριβώς
όπως και στην δική σας εικόνα
παραπάνω, μπορούμε να το κάνουμε
σε δύο διαστάσεις.

Κοιτάξτε. Παίρνω ένα
μπαλάκι του πίνγκ πόνγκ

Το κόβω σε οχτώ μέρη

Και γιατί σε οχτώ ?!

Επειδή ένας κύβος
έχει ΟΧΤΩ κορυφές

Δεν το 'πιασα...

Αρχίζω να
καταλαβαίνω τι σκέφτηκε
ο έξυπνος φίλος μας

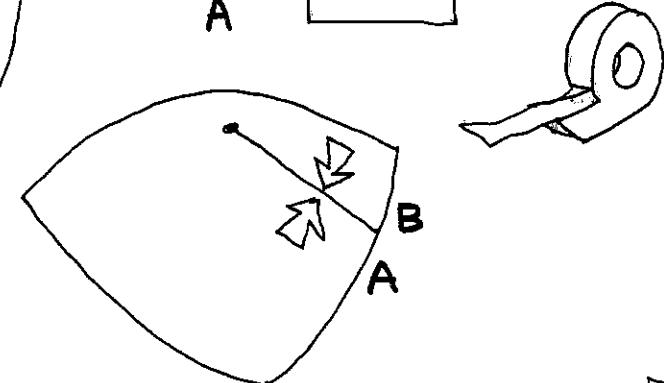
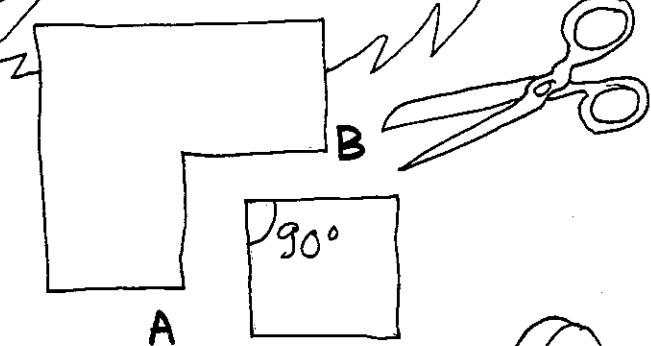
Είναι ζήτημα ΟΛΙΚΗΣ

ΚΑΜΠΥΛΟΤΗΤΑΣ, όπως περιγράφεται και στο "ΤΟΠΟΛΟΓΙΚΟΝ".

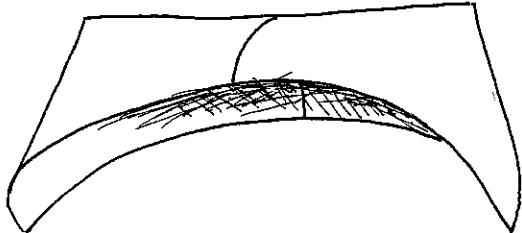
Αυτή της σφαίρας είναι 4π . Η σφαίρα έχει οχτώ σημεία, έτσι στο ένα όγδοο
της σφαίρας, υπάρχει ένα εύρος καμπυλότητας, ίσο με $4\pi / 8 = \pi/2$.

Το ίδιο ισχύει και για ένα ΠΟΣΙΚΩΝΟ κατασκευασμένο με ένα κόψιμο
 $\pi/2 = 90^\circ$. Το αποτέλεσμα είναι ένα ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΜΕΝΟ ΣΗΜΕΙΟ
ΚΑΜΠΥΛΟΤΗΤΑΣ

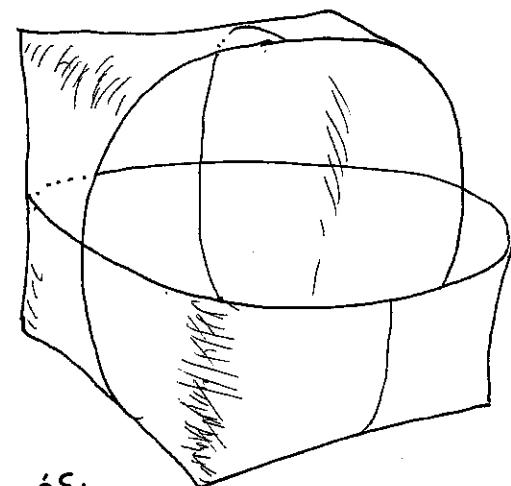
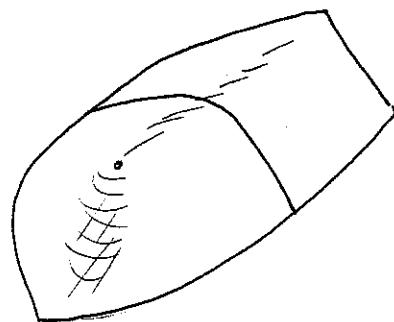
Επίσης, ξαναδιάβασε
το "Η ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ"

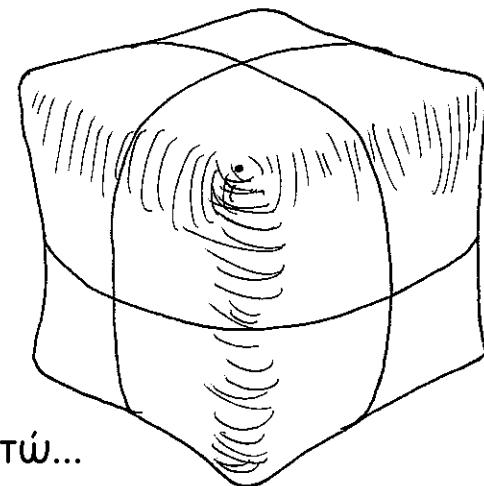
ΕΝΑΣ ΚΥΒΟΣ ΧΩΡΙΣ ΚΟΡΥΦΕΣ

δύο ενωμένοι ΠΟΣΙΚΩΝΟΙ

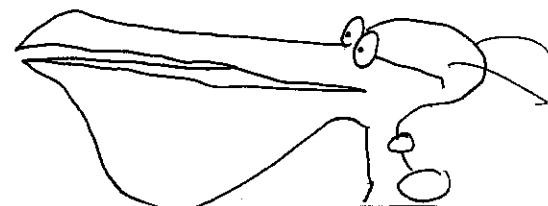
έξι...

οχτώ...

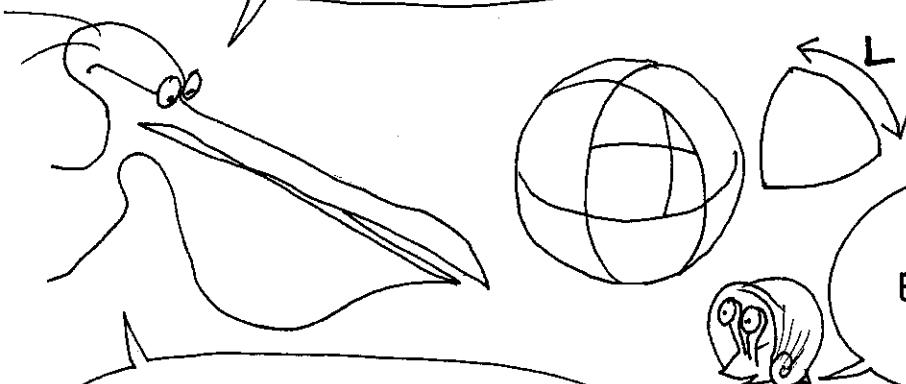
Με αυτόν τον τρόπο,
ο Ανσελμ, μπορεί να ενώσει 8 κωνικά
σημεία, που περιέχουν μια συγκεντρωμένη
καμπυλότητα με τιμή $\pi/2$

Μα, που είναι οι κορυφές?

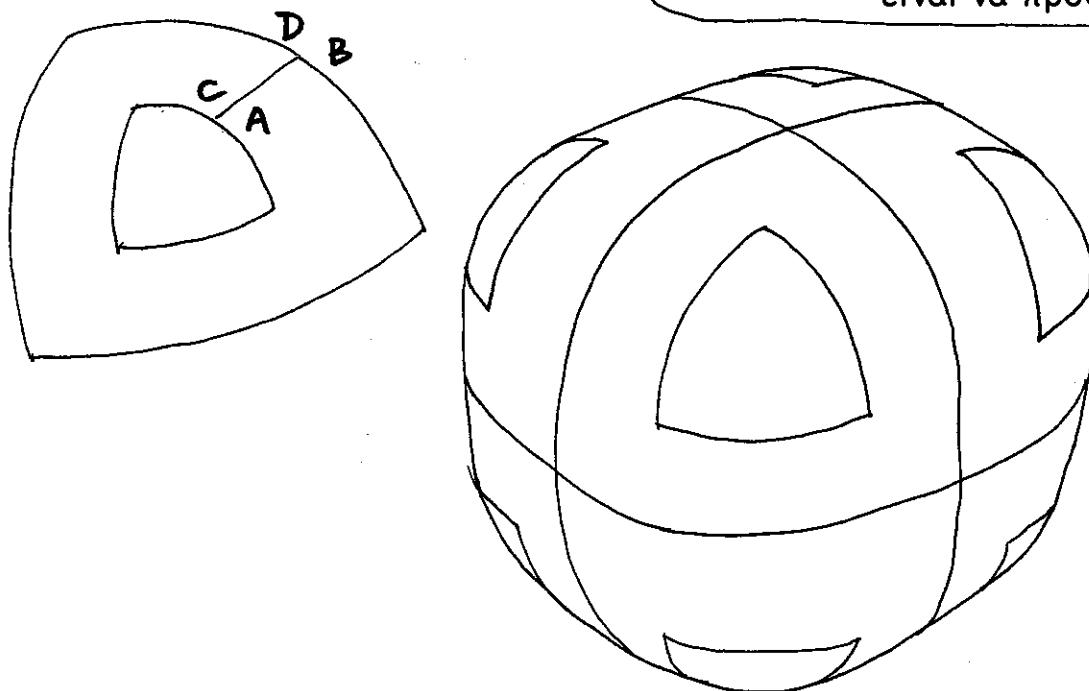
Πολύ όμορφο. Όμως

Τι υποτίθεται πως πρέπει να κάνουμε
με τα όγδοα από το μπαλάκι του
πινγκ πόνγκ?

Μα, όχι.
Εγώ κατάλαβα.
Θα δείσ

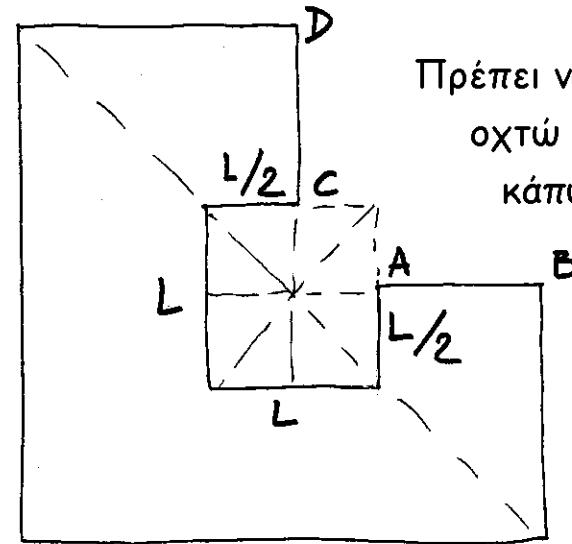
Μάλλον έχω χάσει επεισόδια...

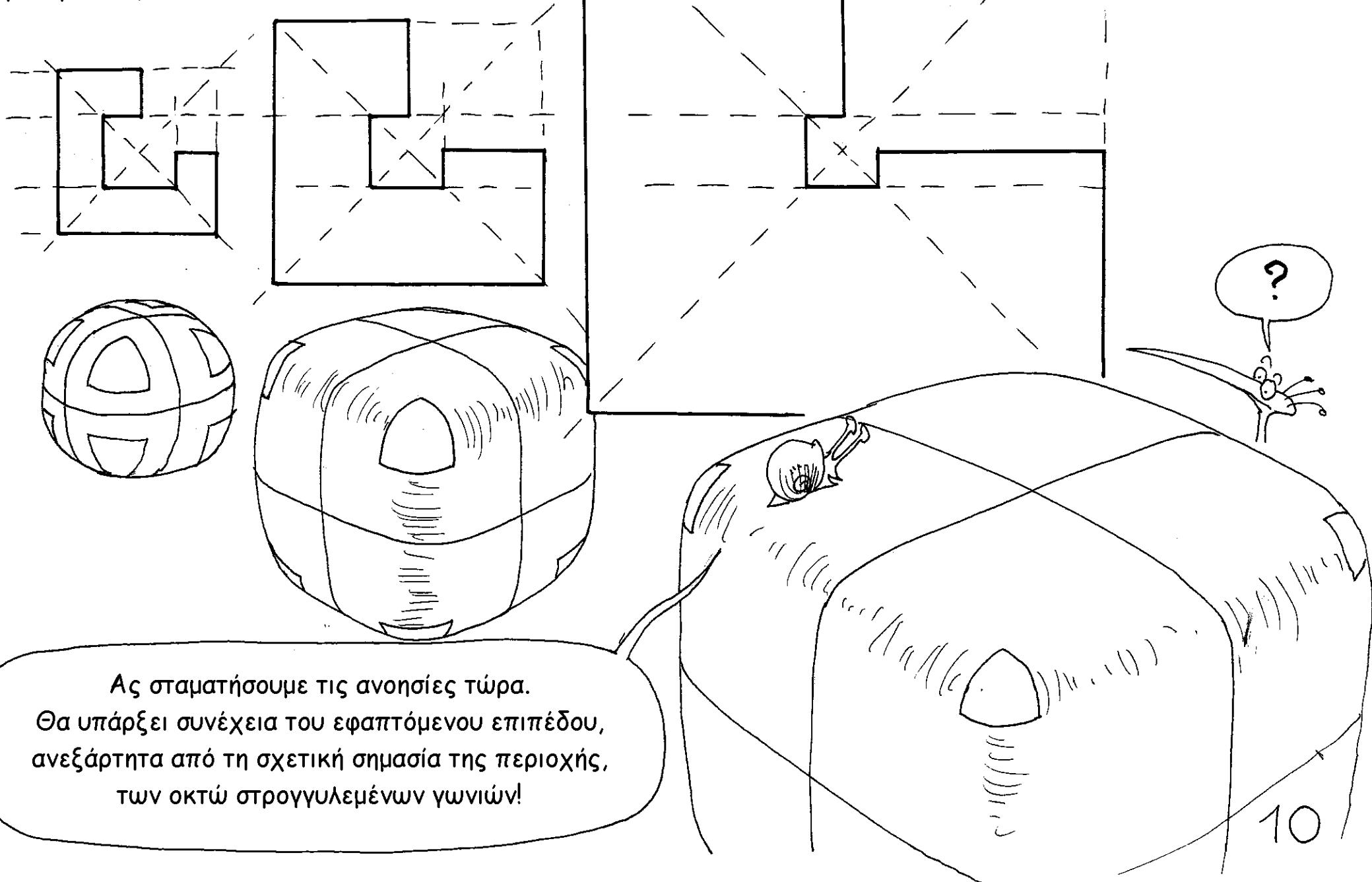
Αυτό που μένει τώρα να κάνουμε,
είναι να προσαρμόσουμε τις σφαιροειδείς γωνίες

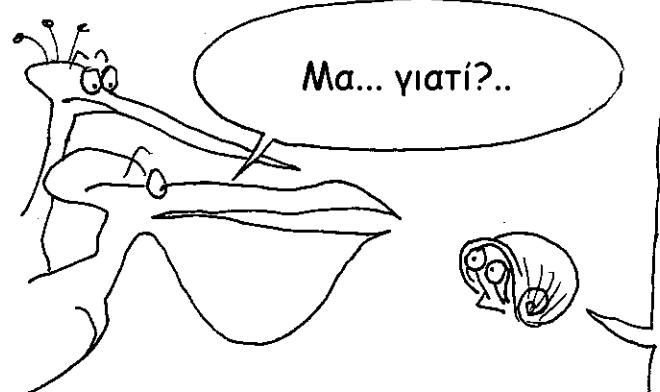

Πρέπει να ετοιμάσεις
οχτώ στοιχεία,
κάπως έτσι

Το γεγονός ότι το κεντρικό τετράγωνο δίνει την εντύπωση πως είναι μειωμένο, είναι απλώς μια οφθαλμαπάτη.

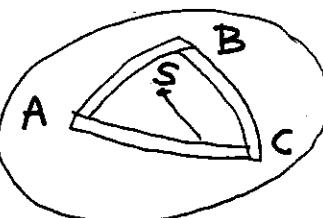

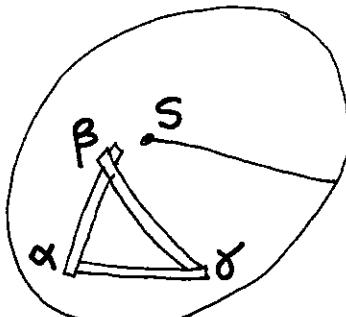
δίσκος

$$S \quad \theta$$

$$S \quad \theta$$

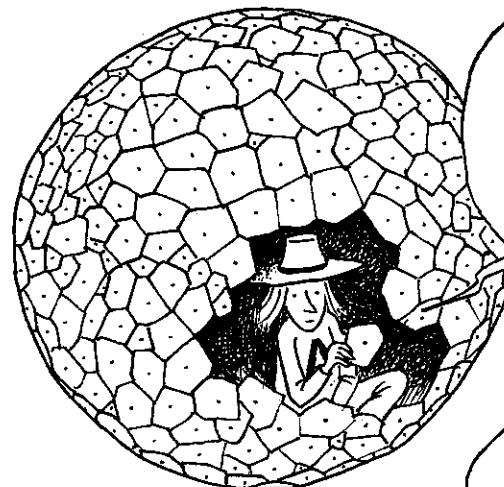
$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{C} = \pi + \theta$$

$$\hat{\alpha} + \hat{\beta} + \hat{\gamma} = \pi$$

(*) "Η ΜΑΥΡΗ ΤΡΥΠΑ", σελίδα 9

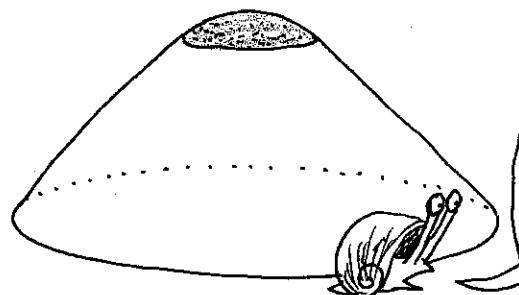
(*) Πήγαινε πίσω και ξαναδιάβασε τα κόμικ στα οποία εμφανίζεσαι εδώ και τριάντα χρόνια! ("Η ΜΑΥΡΗ ΤΡΥΠΑ", σελίδες 8 και μετά) Δημιουργείς ένα ΠΟΣΙΚΩΝΟ τεμαχίζοντας μια γωνία θ . Αν σχεδιάσεις ένα τρίγωνο με 3 γεωδαισιακά, έχουμε 2 πιθανότητες: Είτε το τρίγωνο περιέχει το άθροισμα S και στη συγκεκριμένη περίπτωση, το άθροισμα των γωνιών $\pi + \theta$, είτε δεν το περιέχει και το άθροισμα των γωνιών στις κορυφές είναι το ΕΥΚΛΕΙΔΙΟ ΑΘΡΟΙΣΜΑ που ισούται με π . Αν ενώσεις δύο ποσικώνους που ανταποκρίνονται στα κοψίματα θ_1 και θ_2 , το άθροισμα των γωνιών ενός τριγώνου που περιέχει τις δύο κορυφές $S_1 + S_2$, θα είναι το Ευκλείδιο άθροισμα, αυξημένο κατά $\theta_1 + \theta_2$.

Συναθροίζοντας N μικροκώνους με γωνίες θ , με όσο μεγαλύτερη συχνότητα γίνεται, παρατηρώ πως όταν $N \times \theta = 720^\circ$, τότε έχω...μια σφαίρα!

Φυσικό είναι. Η τιμή της ΟΛΙΚΗΣ ΚΑΜΠΥΛΟΤΗΤΑΣ της σφαίρας είναι 720°

Τώρα, βγές από 'κεί,
γλυκέ μου

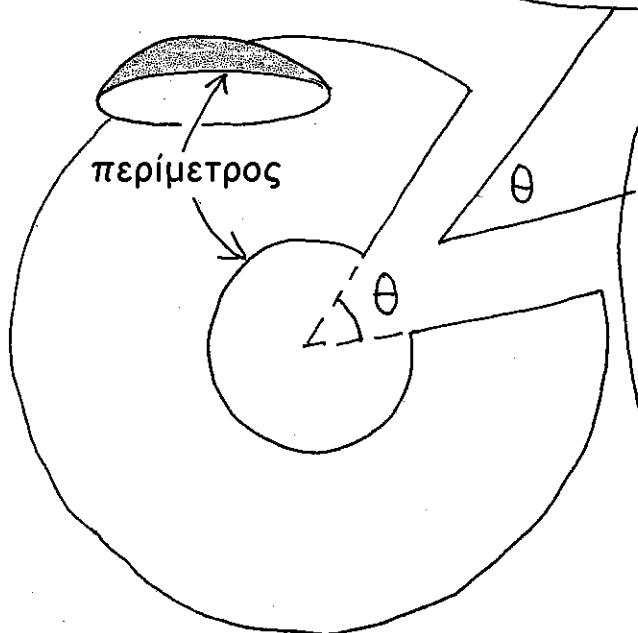

Όταν θες να βάλεις ένα καμπυλωτό αντικείμενο μέσα σε ένα Ευκλείδιο, πρέπει απλώς να βεβαιωθείς πως οι καμπυλότητες είναι συμβατές. Για παράδειγμα, ας πούμε πως θες να κατασκευάσεις ένα αμβλύ κώνο.

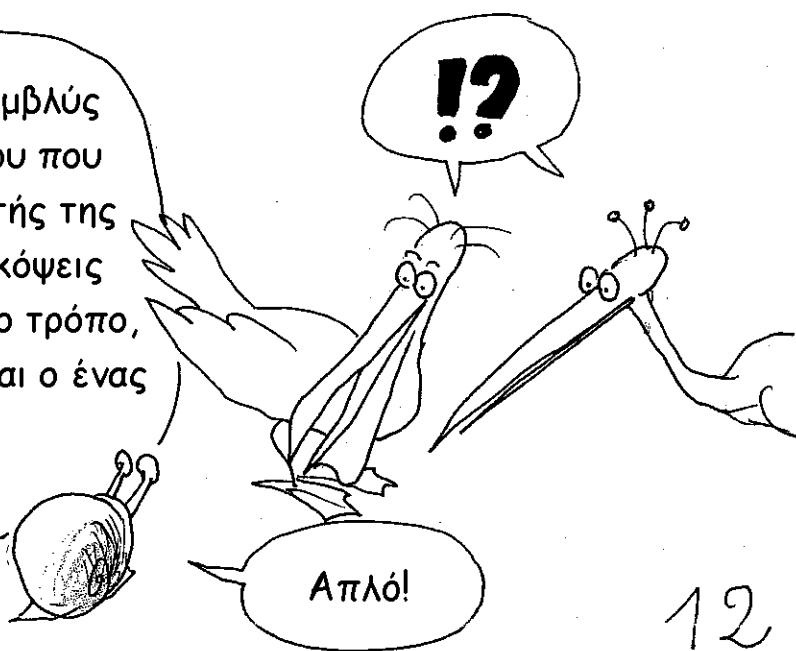
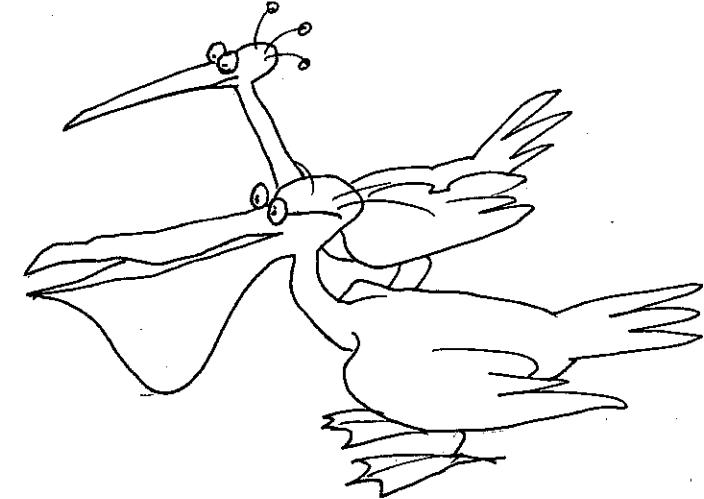
$$S = 4\pi R^2$$

$\frac{A}{720^\circ}$

Η ποσότητα καμπυλότητας που περιέχεται στο σφαιρικό καπέλο, είναι ίση με $\Theta = 720^\circ \times \frac{A}{4\pi R^2}$

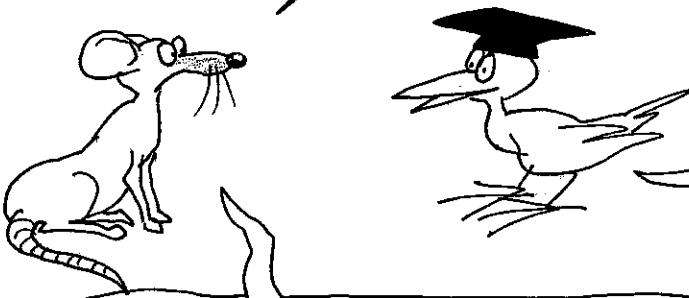
Η πλευρά που κατέχει ένας αμβλύς κώνος, είναι μέρος ενός κώνου που ανταποκρίνεται στο κόψιμο αυτής της γωνίας θ . Πρέπει απλώς να κόψεις την κορυφή του κώνου με τέτοιο τρόπο, ώστε οι περίμετροι να εφάπτονται ο ένας με τον άλλο και ιδου...

Απλό!

ΥΛΗ, ΚΕΝΟ...

Λοιπόν, αν κατάλαβα καλά, η ύλη στο Σύμπαν
καταλαμβάνει κάτι σαν νησάκια στο χώρο, με αρκετό¹
κενό ανάμεσά τους. Μα τι είναι το ΚΕΝΟ?

Για εναν φυσικό, το τέλειο κενό, που δεν περιέχει απολύτως ΤΙΠΠΟΤΑ, δεν υπάρχει. Για να γίνει αυτό, θα έπρεπε ολόκληρο το Σύμπαν να βρίσκεται στο απόλυτο μηδέν. Θα ήταν αδύνατον να απομονώσεις αυτό το τέλειο κενό, ακόμη και με ενα εντελώς ερμητικό περιβάλλον, γιατί αυτό θα ακτινοβολούσε και αυτό το "κενό" θα γέμιζε με φωτόνια που παράγονται από το τείχος του (*)

Με άλλα λόγια, αυτά τα μεγάλα
κενά ανάμεσα στους γαλαξίες είναι
γεμάτα φωτόνια που παράγονται
από...τα αστέρια?

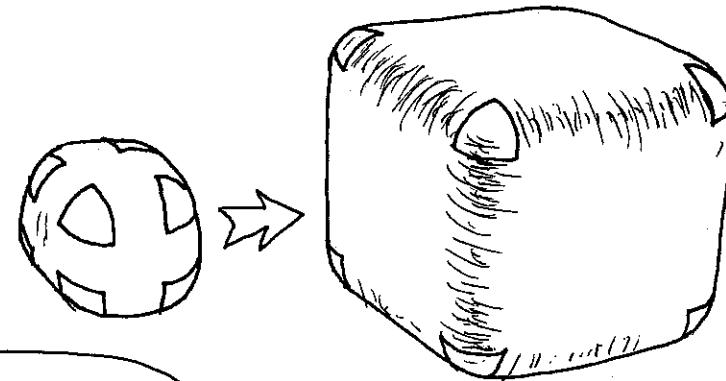
Αξίζει να ρίξεις άλλη μια ματιά στο "BIG BANG". Παρατηρήσεις που έγιναν το 1967, φανέρωσαν την παρουσία μεγάλου αριθμού φωτονίων στο Σύμπαν (ένα δισεκατομμύριο φορές περισσότερα από τα σωματίδια της ύλης) τα οποία σχηματίζουν το ΦΟΝΤΟ ΤΗΣ ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑΣ στους 3^ο K. Πέφτοντας το ένα πάνω στο άλλο, τα φωτόνια συγκροτούν αυτό που ονομάζουμε "Κοσμικό Κενό", το οποίο κατοικεί σε αυτές τις φυσαλίδες με διάμετρο 100 εκατομμύρια έτη φωτός.

(*) Που ανταποκρίνεται στο $\frac{h\nu}{\lambda} = \frac{hc}{\lambda} = kT$, οπου T, η απόλυτη Θερμοκρασία του τείχους,
c η ταχύτητα του φωτός, h η σταθερά του Πλάνκ και k η σταθερά του Μπόλτσμαν.

Εν ολίγοις, να η εικόνα που προτείνει ο Ανσελμ:

ένας κύβος με στρογγυλεμένες γωνίες από τα όγδοα μιας σταθερής σφαίρας, που ενώνονται με μια εκτενή επιφάνεια,
ένα "κενό" που αποτελείται από "συνδετικά φωτόνια".

Δεν είναι καθόλου κακό.

Μα, τα φωτόνια κινούνται! Δεν
καταλαβαίνω καθόλου την εικόνα αυτου
του "υλικού από συνδετικά φωτόνια".

Έχεις δίκιο. Τα κύματα κινούνται, επίσης. Ίσως θα ήταν καλύτερα να φανταστείς ένα "ΙΣΤΙΟΦΟΡΟ",
που ταράσσεται συνεχώς από τα κύματα και το μήκος κύματός του είναι μερικά χιλιοστά (*)

Άρα, αν αυτό το "ΙΣΤΙΟΦΟΡΟ"
διασταλλεί, αυτό σημαίνει πως θα
εμφανιστούν νέα "κύματα"

(*)

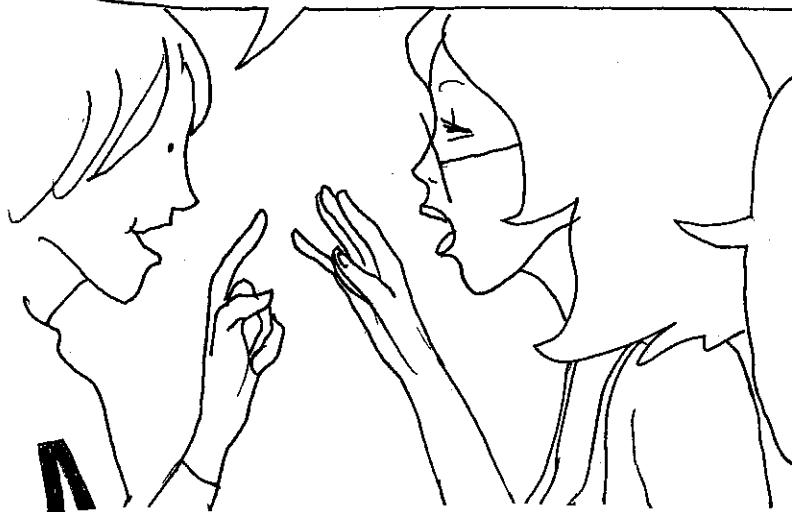
$$\lambda = \frac{hc}{kT} ; h = 6,63 \cdot 10^{-34}$$
$$c = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s} ; k = 1,38 \cdot 10^{-23}$$
$$T = 3^\circ \text{K} \Rightarrow \lambda = 5 \cdot 10^{-3} \text{ m}$$

Όχι, τα "κύματα" είναι αυτά που διαστέλλονται.
Το μήκος κύματος λ αυτών των "κοσμολογικών"
φωτονίων αυξάνεται με τη διάσταση R του Σύμπαντος

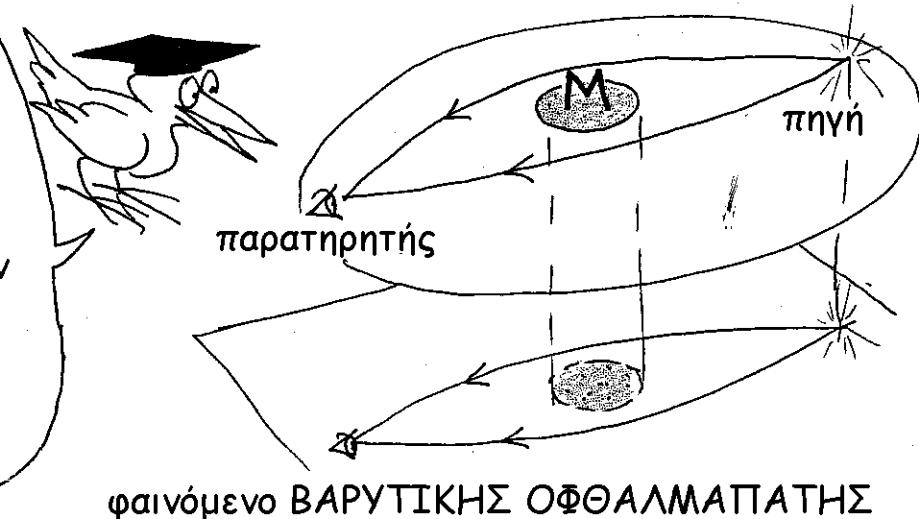
Σόφι, η ενέργεια που περιέχει το Σύμπαν, είναι το άθροισμα δύο πραγμάτων. Η ενέργεια των σωματιδίων mc^2 , δίνει οτι η μάζα διατηρείται, αν και c είναι σταθερές, και οτι η ενέργεια των κοσμολογικών φωτονίων $E = \frac{hc}{\lambda}$ είναι σταθερή. Αν ο αριθμός τους δεν μεταβάλλεται, τότε το μήκος κύματός τους λ αυξάνεται με την ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ R του Σύμπαντος, που σημαίνει πως η ενέργεια τους μειώνεται.

Συνεπώς, Ο ΚΟΣΜΟΣ ΧΑΝΕΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Μη νομίζεις πως όλα είναι έτσι όμορφα και απλά.
Το ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ είναι ένα απλό ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, η λύση της ΕΞΙΣΩΣΗΣ ΤΟΥ ΑΪΝΣΤΑΙΝ, η οποία είναι ανίκανη να χειρίστεί την ύπαρξη των σωματιδίων. Αυτά τα αναλαμβάνει η ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ και όπως ξέρεις αυτα τα δυο δεν έχουν ενωθεί ακόμα.

Με άλλα λόγια, παίρνουμε μια ΥΠΕΡΕΤΤΙΦΑΝΕΙΑ 4 ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ και τοποθετούμε σε αυτή σωματίδια, υποθέτωντας πως ακολουθουν γεωδαισιακά. Αυτή η ΥΠΟΘΕΣΗ μας επιτρέπει να κάνουμε ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ για τα φωτόνια, όπως την παρέκκλισή τους κατά μάζα, που μας δίνει το ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΒΑΡΥΤΙΚΟΥ ΦΑΚΟΥ, όπως επιβεβαιώθηκε μέσω παρατήρησης το 1915, κατά τη διάρκεια ολικής έκλειψης ηλίου.

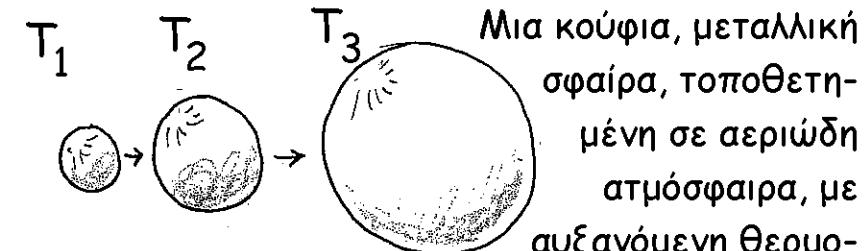

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Ένα ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ είναι μια λύση σε μια εξίσωση πεδίου, όπως αυτή του Αϊνστάιν $S \Leftarrow X T$, η οποία πρέπει να διαβάζεται με την "κατεύθυνση του βέλους". Το T αντιπροσωπεύει το ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ-ΥΛΗΣ του Σύμπαντος, η οποία ΚΑΘΟΡΙΖΕΙ ΤΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ μιας ΥΠΕΡΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ τεσσάρων διαστάσεων, που θα γίνει ο ΧΩΡΟ-ΧΡΟΝΟΣ. Ας δείξουμε πως η διανομή ενέργειας σε ένα αντικείμενο, μπορεί να προσδιορίσει τη γεωμετρία του. Φαντάσου ένα σφαιρικό κάλυμμα με σταθερή θερμοκρασία. Το ζεσταίνουμε ανομοιόμορφα, τοποθετώντας το, για παράδειγμα, σε αεριώδη ατμόσφαιρα, της οποίας η θερμοκρασία αυξάνεται συνεχώς.

Την ίδια στιγμή ψύχουμε ένα μέρος του εκτοξεύοντας κρύο αέρα. Το αντικείμενο διαστέλλεται και η μορφή του, η γεωμετρία του, θα εξαρτηθεί από την τιμή της θερμοκρασίας σε κάθε σημείο του μεταλλικού καλύμματος.

H Dieinvnvn

Πίδακας κρύου αέρα

Ο Ανσελμ κατασκεύασε ένα ΔΙΣΔΙΑΣΤΑΤΟ, γεωμετρικό μοντέλο, ανομοιογενούς Σύμπαντος, με περιοχές που δεν διαστέλλονται και περιβάλλονται από αχανή κενά που επεκτείνονται. Αυτή είναι μια από τις απόψεις - κλειδιά σχετικά με τον κόσμο όπως τον γνωρίζουμε σήμερα.

Πριν από αυτό, οι κοσμολόγοι παρουσίαζαν το Σύμπαν ως ομοιόμορφο αέριο, τα "μόρια" του οποίου είναι οι γαλαξίες (*).

Αυτό το μοντέλο δεν ισχύει πια. Όμως, κανείς σήμερα δεν είναι ικανός να δώσει μια λύση στην εξίσωση του Αϊνστάιν που να μην έχει την συμμετρία της σφαίρας S3. Επομένως, κάποιοι προσπάθησαν να περιγράψουν ένα θεμελιώδη, ανομοιογενή και χασμώδη κόσμο, επικαλούμενοι εντελώς "λείες", ομογενείς λύσεις. Όταν χρησιμοποιούμε την εξίσωση πεδίου του Αϊνστάιν, για να κατασκευάσουμε μια λύση, τότε πρόκειται για μια υπερεπιφάνεια τεσσάρων διαστάσεων. Μένει να το ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΟΥΜΕ, να εφαρμόσουμε σε αυτό, ένα σύστημα συντεταγμένων (x, y, z, t).

Τα πρώτα τρία αναφέρονται στη θέση ενός σημείου της υπερεπιφάνειας και το τέταρτο αντιπροσωπεύει το ΧΡΟΝΟ.

Και τότε είναι που ο ΓΕΩΜΕΤΡΗΣ δίνει την σκυτάλη στον ΦΥΣΙΚΟ.

(*) Ένα Σύμπαν γεμάτο "σκόνη", εξαιτίας της ταχύτητας αναταραχής των γαλαξιών, είναι μικρό σε σχέση με την ταχύτητα του φωτός C .

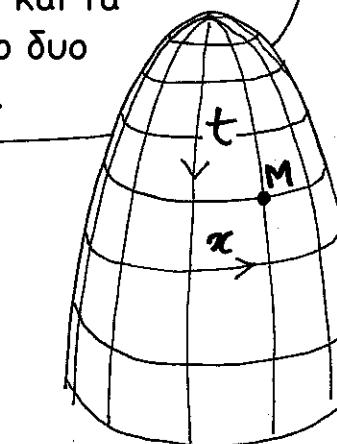
ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ

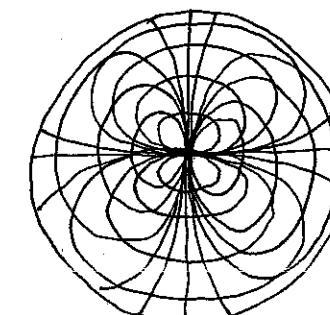
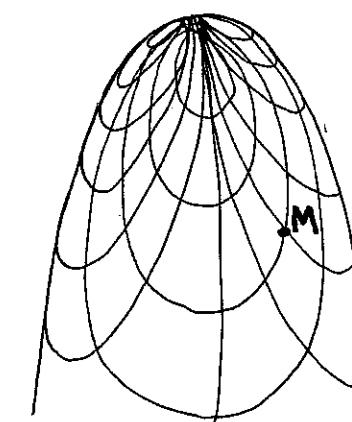
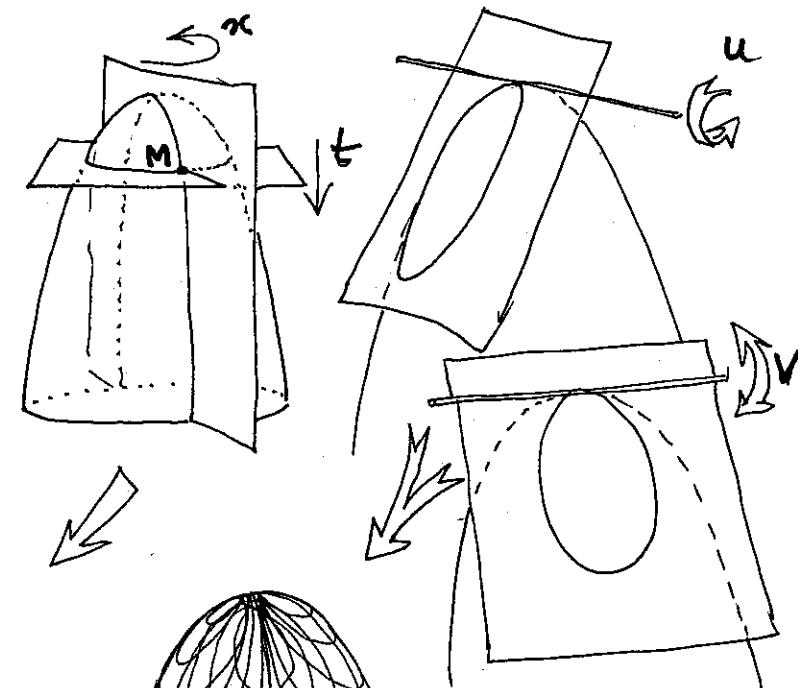
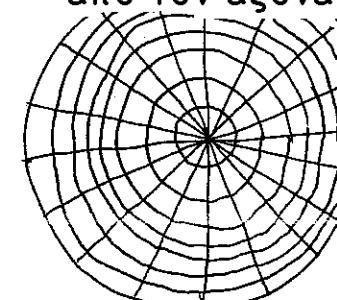
Ας φανταστούμε μια επιφάνεια με παραβολικό σχήμα, σαν ενα "κομμάτι βούτυρο". Μπορούμε να εντοπίσουμε τη θέση ενός σημείου M , με τη βοήθεια δύο αριθμών που ονομάζουμε **ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ**. Όμως, για την ίδια επιφάνεια υπάρχουν άπειρες επιλογές από πιθανά **ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΩΝ**.

Μπορούμε, για παράδειγμα να το κόψουμε με δύο οικογένειες επιπέδων και τα τμήματα να αποτελούνται από δύο οικογένειες καμπυλών.

Αν υποτίθεται πως αυτό το κομμάτι βούτυρο θα δημιουργήσει μια εικόνα ενός χωρο-χρόνου δύο διαστάσεων, τότε θα πρέπει να υπάρχει συγκεκριμένη επιλογή συντεταγμένων που θα προσδιορίζει αναμφίβολα τον **ΧΩΡΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ?**

Όπως φαίνεται από τον άξονα:

ΖΩΓΡΑΦΙΣΕ ΜΟΥ ΕΝΑ ΑΡΝΙ

(*)

Μια από τις μεγαλύτερες αλλαγές στο μοντέλο που έγιναν στις αρχές του αιώνα ήταν η θεώρηση πως στην πραγματικότητα δεν ζουμε σε ενα ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΟ ΧΩΡΟ άλλα σε μια ΥΠΕΡΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ. Την ίδια χρονική περίοδο, νέες εξισώσεις έρχονται να ολοκληρώσουν αυτές που γνωρίζαμε ήδη, όπως οι ηλεκτρομαγνητικές εξισώσεις του Μάξγουελ. Τα ΝΕΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ συνοδεύονται από νέα ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΜΑ μεγέθη, όπως το ηλεκτρικό φορτίο. Στον ΦΥΣΙΚΟ, έχει δωθεί μια "εργαλειοθήκη" η οποία περιέχει αλληλένδετες εξισώσεις στις οποίες εμφανίζονται "σταθερές".

G : Βαρυτική σταθερά

C : Ταχύτητα φωτός

m : Στοιχειώδεις μάζες (πυρήνες, ηλεκτρόνια)

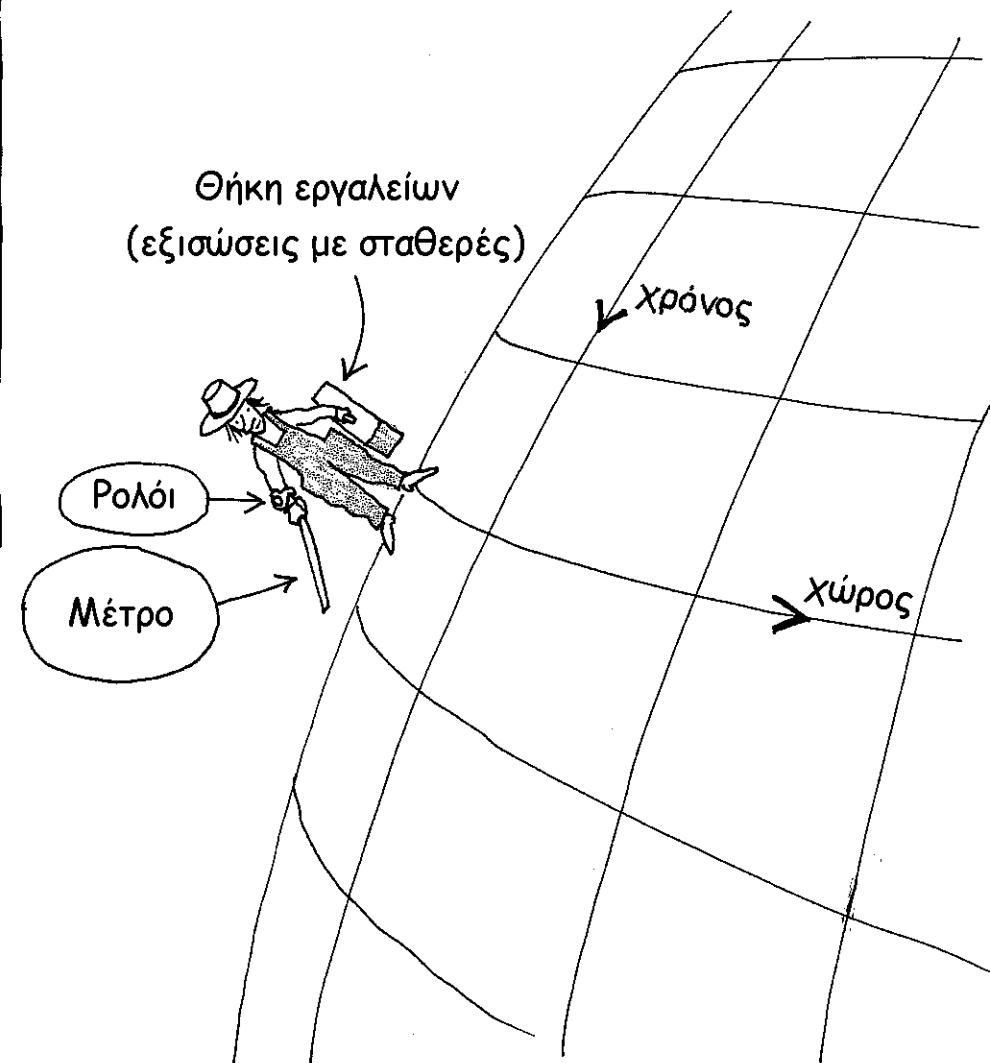
k : Σταθερά Πλάνκ

e : "Στοιχειώδες ηλεκτρικό φορτίο"

M : Μαγνητική διαπερατότητα στο κενό

α : Σταθερά λεπτής υφής (γεωμετρία των ατόμων)

Ανακαλύψαμε πως υπήρχαν τα ίδια άτομα παντού στο Σύμπαν, πως εξελίσσονταν, είχαν παρελθόν και μέλλον και πως κατοικούμε σε ένα μικροσκοπικό κομμάτι του χωρο - χρόνου

(*) Από το βιβλίο "Ο Μικρός Πρίγκιπας" του Αντουάν ντε Σεντ Εξυπερύ

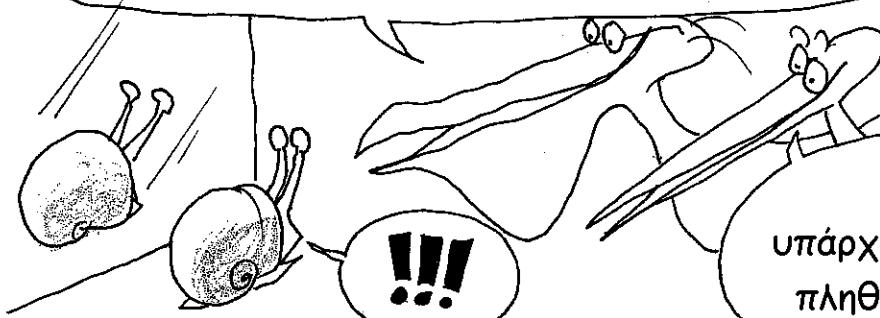
Ανακαλύψαμε πως η ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ και η ΥΛΗ ήταν απλώς δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ-ΥΛΗΣ, σύμφωνα με τη διάσημη εξίσωση $E = mc^2$ και σύντομα κάποιοι άρχισαν να κάνουν πολύ όμορφα πειράματα έξω στον καθαρό αέρα.

Τώρα μένει να μελετήσουμε ΤΟΠΙΚΑ τις ιδιότητες που κατέχει το δικό μας περιβάλλον - υπερεπιφάνεια.

(*) Θα μπορούσαμε να πούμε πως αυτός ο χώρος είναι τοπικά αναλλοίωτος από ΟΜΑΔΕΣ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΩΝ και ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Αγαπητέ μου Τειρεσία, το ήξερες
πως το κέλυφός σου δεν είναι πανομοιότυπο
με το είδωλό του στον καθρέφτη? Είσαι ένα
"αριστερό" ή ένα "δεξί" σαλιγκάρι?

Πραγματικά,
υπάρχουν τέτοιου είδους
πληθυσμοί στην φύση?

Δεν κάνουμε συζητήσεις
πολιτικού περιεχομένου σε
αυτό το βιβλίο!

Αυτή η συμμετρία θυμίζει την ΔΥΪΚΟΤΗΤΑ
ΥΛΗΣ-ΑΝΤΙΥΛΗΣ (*), η οποία αντιστρέφει,
συγκεκριμένα, το ηλεκτρικό φορτίο:

$$\Theta = -\epsilon$$

Το γεγονός ότι το μέγεθος του χαρακτήρα
μένει ίδιο, μας δείχνει πως η μάζα ενος
σωματιδίου αντιύλης είναι ίδια με αυτή ενος
σωματιδίου από το οποίο παράγεται
η συμμετρία:

$$m = m$$

(*) Όλα τα σωματίδια: νετρόνια, μεσόνια, κουάρκ,
κ.τ.λ, έχουν το αντισωματίδιό τους, με εξαίρεση το
ΦΩΤΟΝΙΟ που είναι το αντισωματίδιο του εαυτού του

Ας πάμε τώρα στο δικό μας χωρο-χρόνο. Προτείνω να κάνετε
ένα πολύ απλό πείραμα. Πηγαίνετε σε ένα διαφορετικό δωμάτιο
του σπιτιού σας, τραβήξτε τις κουρτίνες και περιμένετε (*)

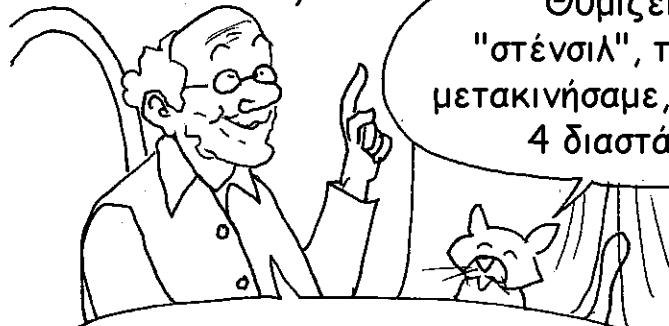

Δε γίνεται απολύτως
ΤΙΠΟΤΑ!

Θυμίζει το
"στένσιλ", το οποίο
μετακινήσαμε, αλλά στις
4 διαστάσεις

Είμαστε αναλλοίωτοι
ως προς τη χωροχρονική μεταφορά

Και τι γίνεται με τις ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΕΣ
σε αυτό τον χώρο 4 διαστάσεων?

Η εργαλειοθήκη του ΦΥΣΙΚΟΥ, λειτουργεί ακόμη
πολύ καλά, στη μικρή μας γωνία του χωρο-χρόνου, (αν εξαιρέσουμε τις
απόψεις πάνω στην αστροφυσική που συζητήσαμε στο άλμπουμ ΤΟ ΔΙΔΥΜΟ
ΣΥΜΠΤΑΝ). Έτσι ο πειρασμός ήταν πολύ μεγάλος στο να θεωρήσουμε πως
τα στοιχεία της εργαλειοθήκης θα μπορούσαν να είναι παγκόσμια και
συγκεκριμένα, οι σταθερές των εξισώσεων να είναι
ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ

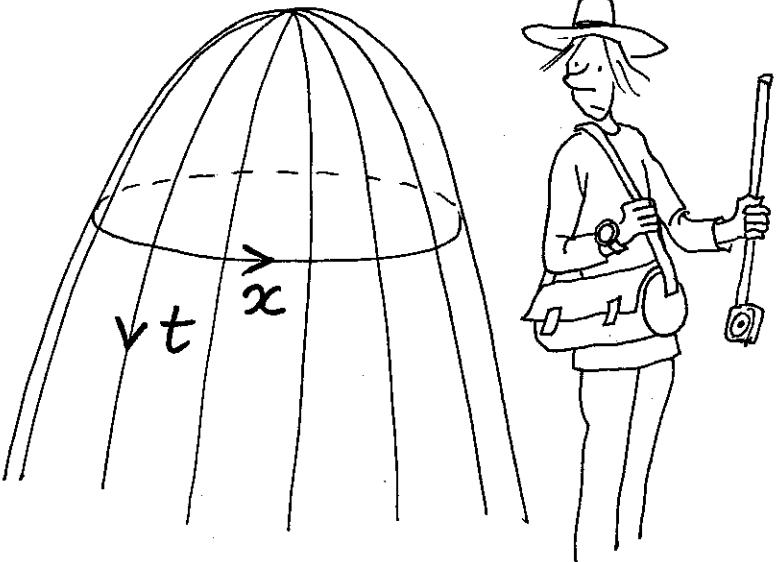
(*) Από μόνη της αυτή η ιδιότητα του Λορεντζιανού αναλλοίωτου μέσω περιστροφών,
συγκεντρώνει τις ταραγμένες πλευρές της ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΧΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Υπάρχει μια ισοδυναμία, όμως είναι
αδύνατον να την αναπαραστήσουμε, επειδή τα "στένσιλ 4
διαστάσεων" είναι αναλλοίωτα ως προς τις περιστροφές μιας
ΚΑΘΑΡΑ ΝΟΗΤΗΣ γωνίας η οποία αποτελεί
την **ΟΜΑΔΑ ΛΟΡΕΝΤΖ.** (*)

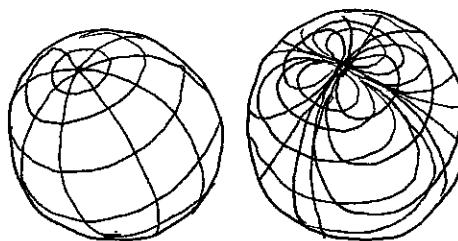
G c h m
e d M o

BIG BANG

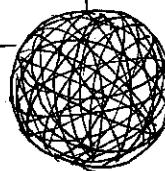
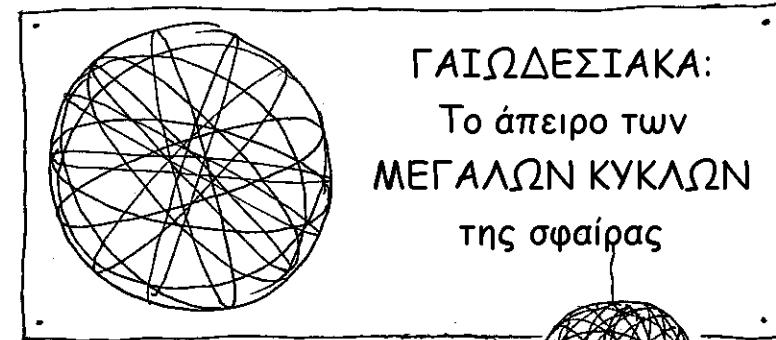

Στην υπερεπιφάνεια, η οποία αποτελεί τη λύση στην εξίσωση του **ΑΪΝΣΤΑΙΝ**, υπάρχουν συγκεκριμένες καμπύλες οι οποίες παραμένουν ίδιες, όποιο σύστημα συντεταγμένων και να επιλέξουμε.

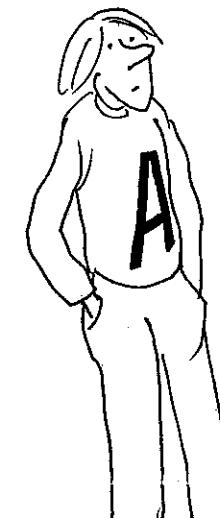
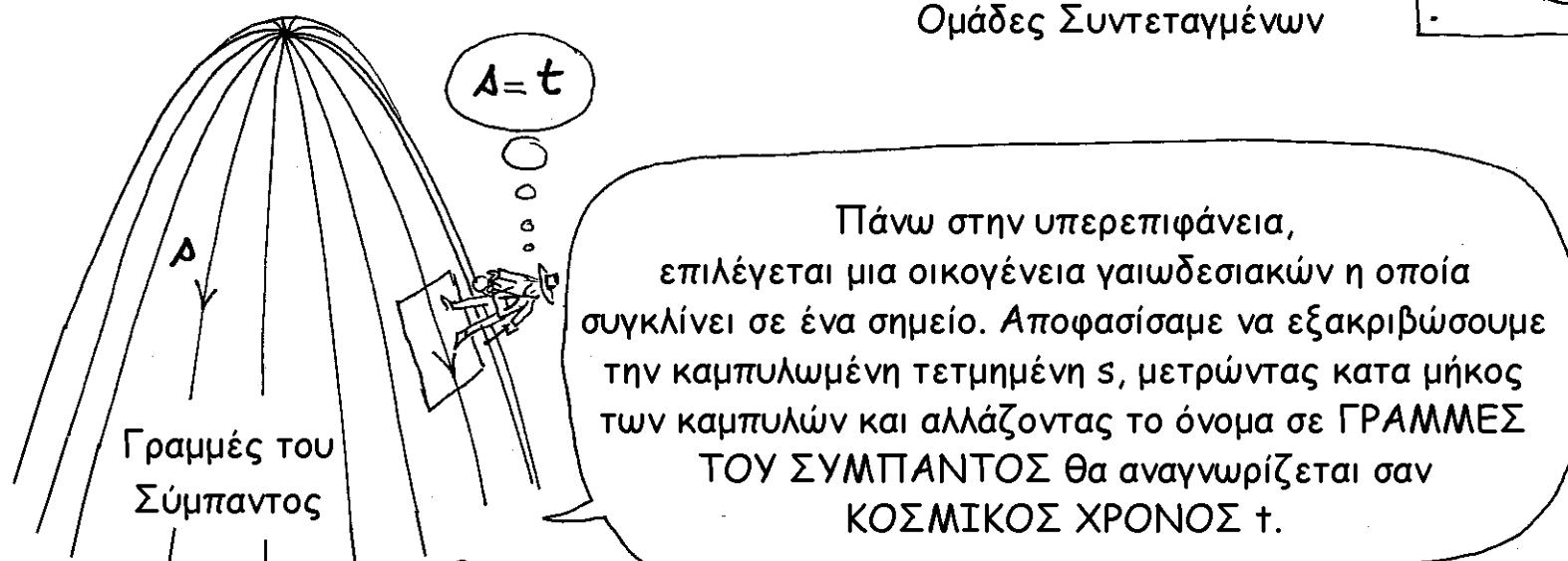
Αυτές οι καμπύλες λέγονται **ΓΑΙΩΔΕΣΙΑΚΕΣ**. Το άπειρο των γαιωδεσιακών που χαράσσονται πάνω στην σφαίρα, είναι ανεξάρτητο από το σύστημα συντεταγμένων που περιγράφει την επιφάνεια.

Ομάδες Συντεταγμένων

Ντισκομπάλα που αποτελείται από γαιωδεσιακά

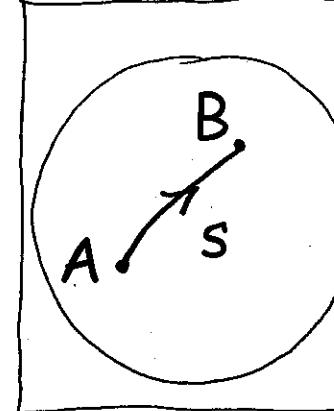

Κάθετη σε αυτές τις γραμμές, συγκροτημένη από σημεία τοποθετημένα τον ίδιο ΧΡΟΝΟ s , υπάρχει μια υπερεπιφάνεια τριών διαστάσεων, την οποία αναγνωρίζουμε ως ΦΥΣΙΚΟ χώρο.

Δες την εικόνα δύο διαστάσεων απέναντι.

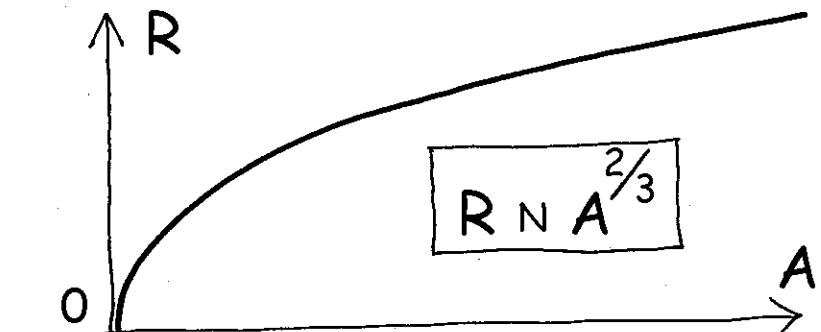

Και όλα αυτά
με ένα σύστημα εξισώσεων που περιέχει
τις τιμές G, c, m, e, a, μ_0 , οι οποίες θεωρούνται
ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ. Η ταύτιση του s με το χρόνο
λειτούργησε πολύ καλά. Αυτή η ιδέα οδήγησε
στο μοντέλο του **BIG BANG**.

Το μέγεθος s έχει ένα
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.
Σε κάθε τροχιά AB πάνω στη σφαίρα, η απόσταση που έχει καλυφθεί είναι s .

Το κοσμολογικό μοντέλο, που ονομάζεται επίσης και
ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΟ ΜΟΝΤΕΛΟ, είναι μια λύση

Και λοιπόν?

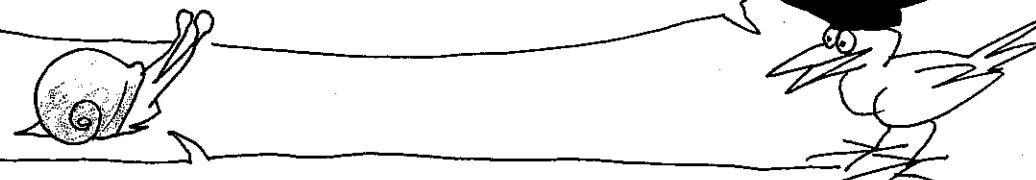

(*) Αυτό μπορεί να το πεί κανείς και **ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΤΟΥ ΓΚΑΟΥΣ**

Αυτό το ΚΑΘΙΕΡΩΜΕΝΟ

ΜΟΝΤΕΛΟ είχε τις δικές του στιγμές δόξας, τους υποστηρικτές και τους ιερείς του. Είχαν ακόμη υπολογίσει πως το μακρινό μέλλον του Σύμπαντος εξαρτώνταν από την υπάρχουσα πυκνότητα και κατά πόσο ήταν ανώτερη, ίση ή κατώτερη από 10^{-29} gr/cm^3 (*). Η ανακάλυψη, αντιθέτως, πως το Σύμπαν επιτάχυνε, σήμανε και το τέλος αυτού του μοντέλου.

(Δες το "ΔΙΔΥΜΟ ΣΥΜΠΑΝ")

Οι άνθρωποι άρχισαν λοιπόν να γυρίζουν στο παρελθόν?

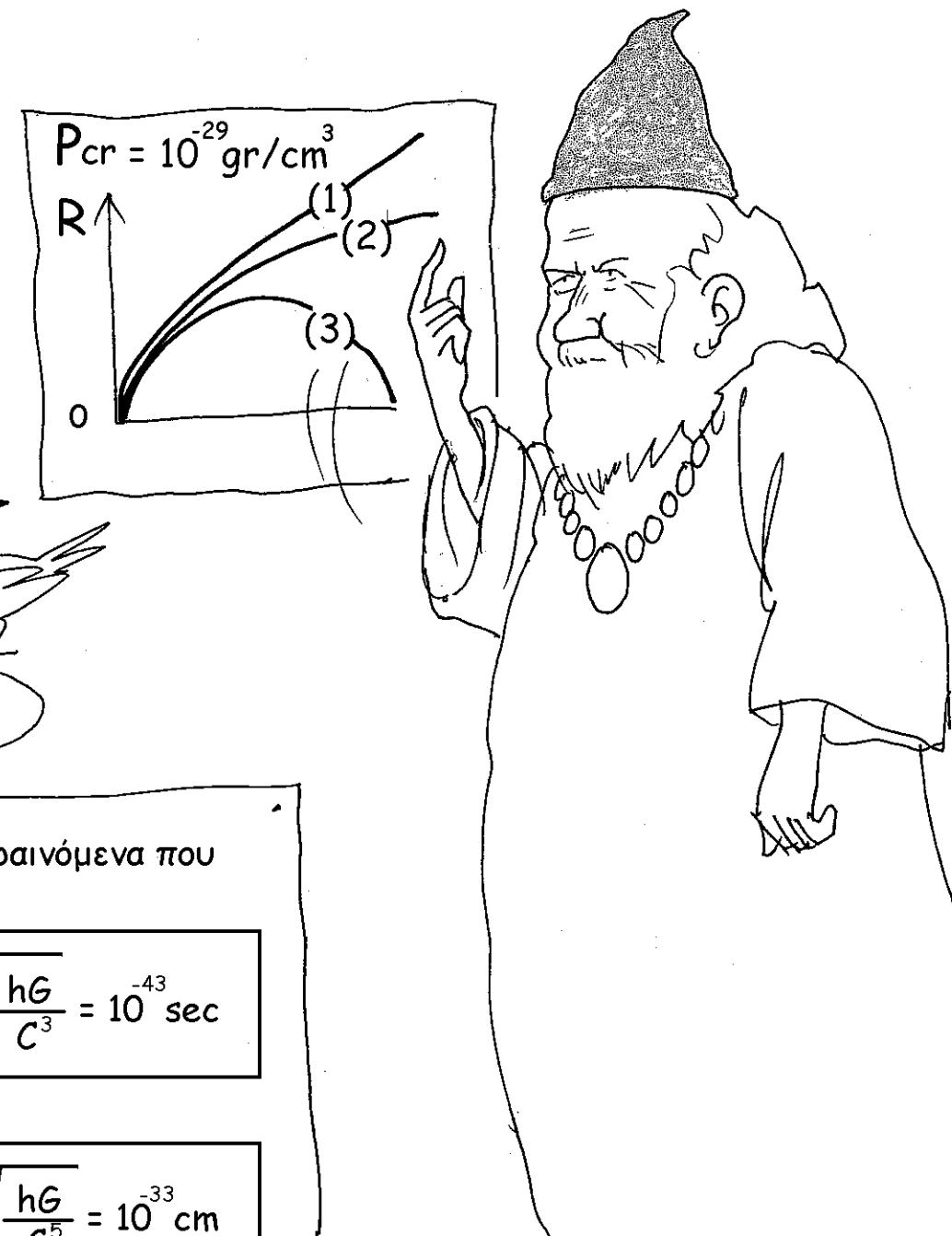
Η ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΜΗΧΑΝΙΚΗ δηλώνει ανίκανη να περιγράψει φαινόμενα που συμβαίνουν στο χρόνο, κατώτερα από τον

$$\text{ΧΡΟΝΟ ΤΟΥ ΠΛΑΝΚ } t_p = \sqrt{\frac{hG}{C^3}} = 10^{-43} \text{ sec}$$

ή στην απόσταση, κατώτερα από το

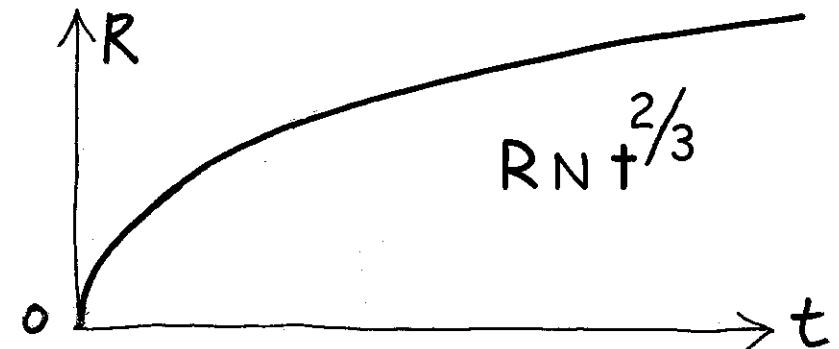
$$\text{ΜΗΚΟΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΚ } L_p = \sqrt{\frac{hG}{C^5}} = 10^{-33} \text{ cm}$$

(*) Δες τις τελευταίες σελίδες του "Η ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ" (1980)

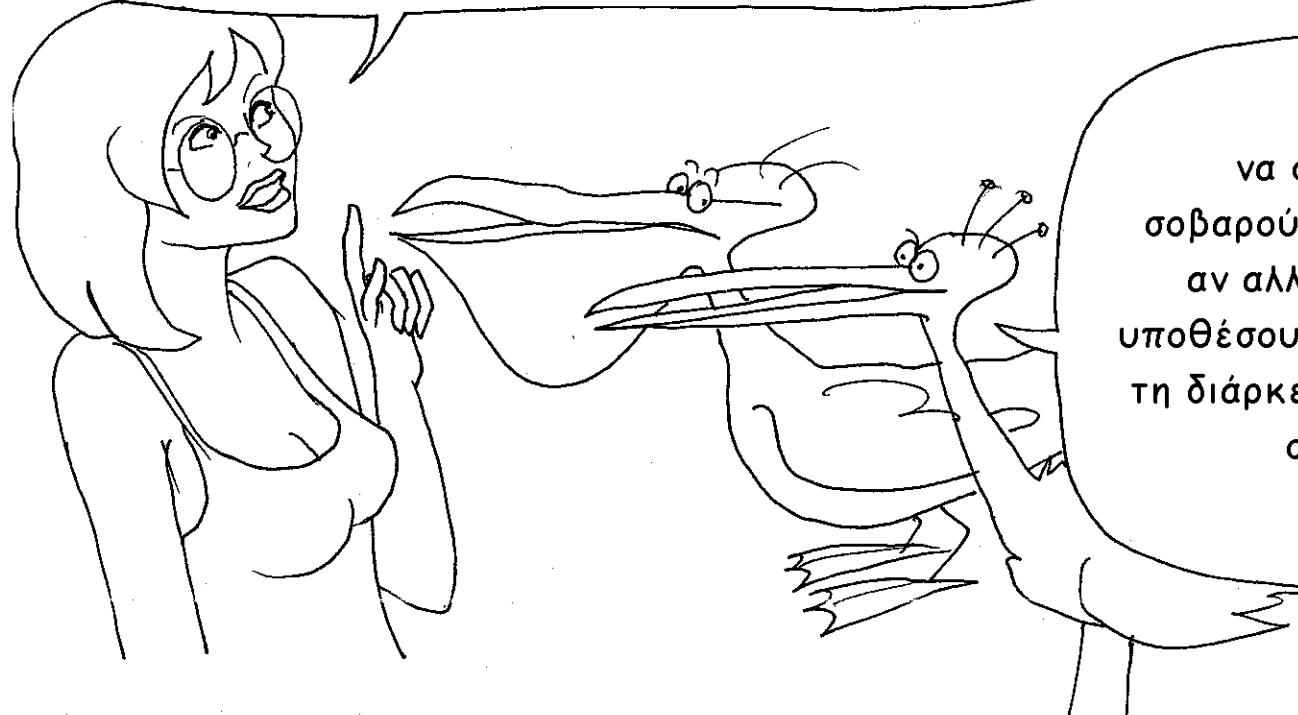

Ο ΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΠΛΑΝΚ

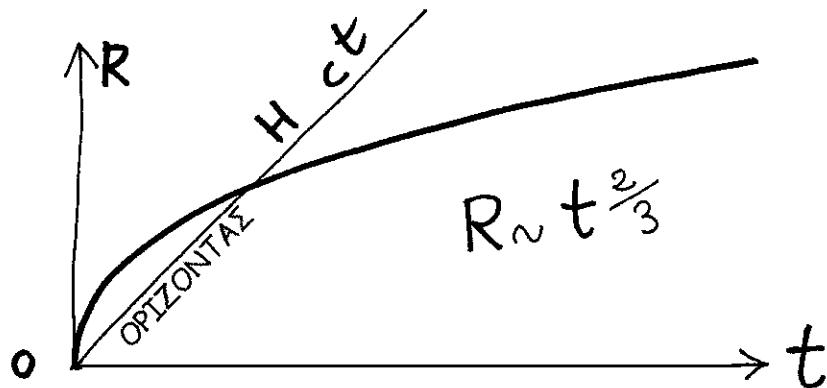
Καθώς κανείς δεν αμφέβαλε πως,
κάθε τι που λειτουργεί σήμερα θα είχε την ίδια
εγκυρότητα και στο μακρινό παρελθόν, υπήρχε μεγάλος
προβληματισμός σχετικά με την πιθανή κατάσταση του
Σύμπαντος όταν ο χρόνος t θα ήταν κατώτερος από
τον χρόνο του Πλάνκ. Και χωρίς να συλλογιστούμε για
ένα λεπτό, οτι αυτό βασικά στηρίζεται στην υπόθεση
πως οι G , h και c , είναι ΑΠΟΛΥΤΕΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ,
ανεπηρέαστες από την κοσμική εξέλιξη.

Για περίμενε! Θα μπορούσα
να σου αναφέρω άπειρα άρθρα από πολύ
σοβαρούς ανθρώπους, οι οποίοι έχουν δείξει πως
αν αλλάξουμε μια από αυτές τις σταθερές, αν
υποθέσουμε έστω και την μικρότερη παρέκλιση κατά
τη διάρκεια της εξέλιξης, τότε αυτό θα προκαλέσει
σοβαρές αντιφάσεις σχετικά με τις
παρατηρήσεις μας.

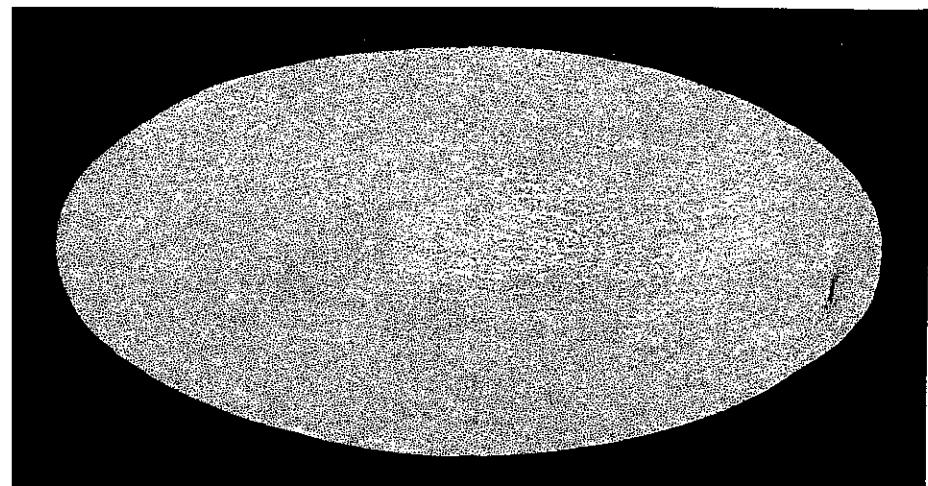

ΠΡΟΧΩΡΗΣΤΕ ΠΑΡΑΚΑΛΩ! ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΙΠΟΤΑ ΝΑ ΔΕΙΤΕ

Το 1992, ο δορυφόρος COBE κατέγραψε τις πρώτες ακριβείς μετρήσεις της αρχέγονης ακτινοβολίας, το CMB (*), που παρουσίαζε την εικόνα του Σύμπαντος τις πρώτες στιγμές ζωής του και έδειχνε πως ήταν περίπου εκατό εκατομμύρια φορές περισσότερο ομοιογενές

Σε αποκλειστικότητα: Το αρχέγονο Σύμπαν

όπως είναι στην πραγματικότητα!

(*) Κοσμική Ακτινοβολία Υποβάθρου Μικροκυμάτων (Cosmic Microwave Background)

Αυτή η φανταστική ομογένεια είναι και ένα αναπόφευκτο παράδοξο. Αν η ταχύτητα του φωτός είναι συνεχής, τότε ένα ηλεκτρομαγνητικό κύμα (*) που εκπέμπεται τη στιγμή μηδέν, θα μεταδωθεί σε μια φυσαλίδα ακτίνας $c t$, το οποίο θα ονομάσουμε ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΟΡΙΖΟΝΤΑ.

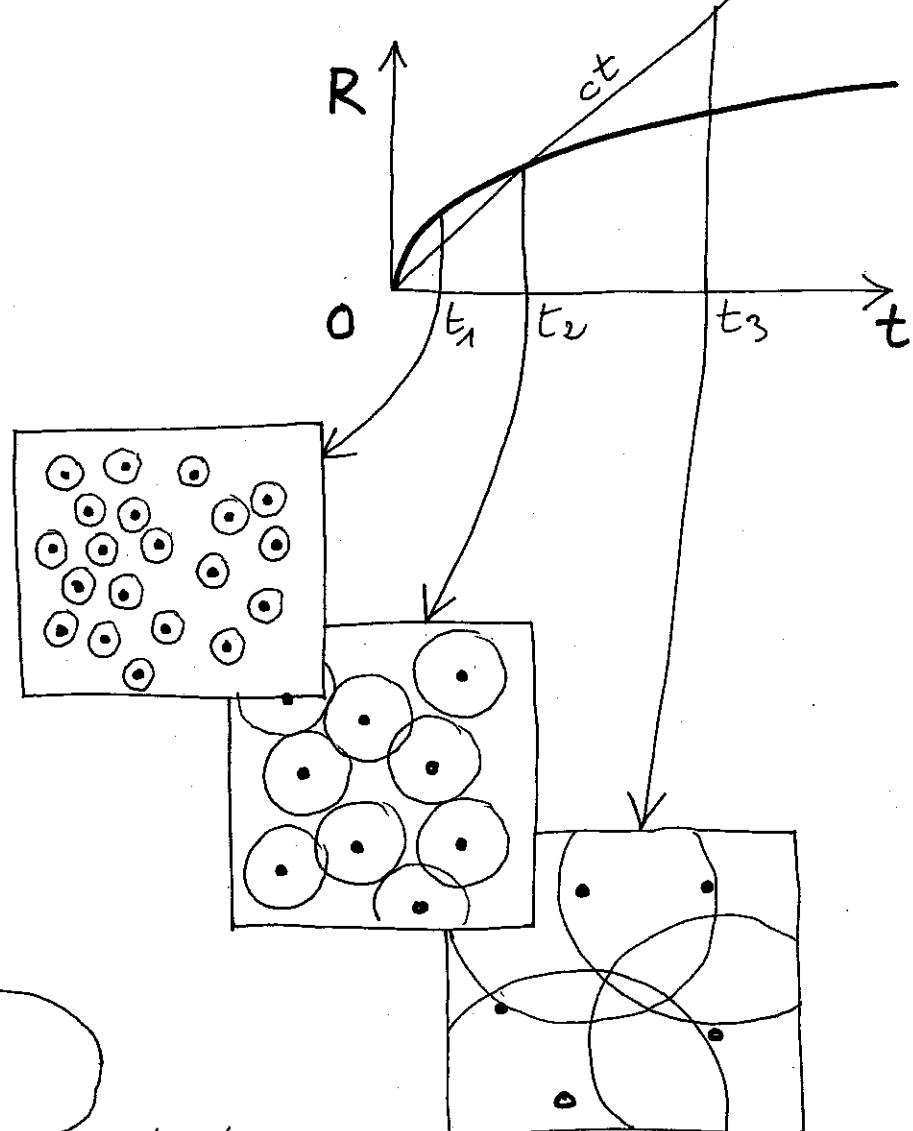
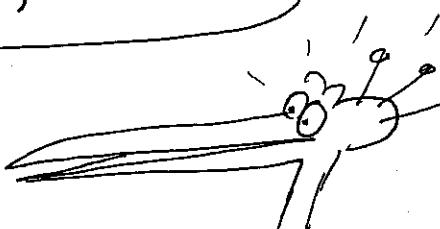
Όμως, παρατηρώντας την καμπύλη της προηγούμενης σελίδας, βλέπουμε πως η απόσταση μεταξύ των σωματιδίων αυξάνεται όπως το R . Έτσι, σε αυτή την περίοδο τα σωματίδια απομακρύνονται όταν η ταχύτητα είναι μεγαλύτερη από τη c . Αγνοούντες εντελώς το ένα το άλλο.

Πρόκειται για ένα αυτιστικό Σύμπαν. Πως αλλιώς να εξηγήσει κανείς, πως υπό αυτές τις συνθήκες, ένα Σύμπαν του οποίου τα σωματίδια δεν αλληλεπιδρούν, παρουσιάζει τέτοιο βαθμό ομογένειας?

Η Βιεντζόνον

(*) Μετατόπιση στην ταχύτητα του φωτός

Ίσως υπάρχει μια λύση: πως η ταχύτητα του φωτός ήταν μεγαλύτερη στο παρελθόν (**)

28

(**) Ιδέα που αναπτύχθηκε πρώτη φορά από τον συγγραφέα το 1988, "An interpretation of cosmological model with variable light velocity" ("Μια ερμηνεία του κοσμολογικού μοντέλου με μεταβλητή ταχύτητα φωτός") Modern Phy. Lett A Vol3 n° 16 σελ. 1527

ΘΡΑΥΣΗ ΣΥΜΜΕΤΡΙΑΣ

Κύβος, του οποίου
οι οχτώ κορυφές
είναι μη επεκτάσιμα
μέρη μιας σφαίρας,

Ένα αντικείμενο με τη συμμετρία του κύβου κατέχει συγκεκριμένο αριθμό επιπέδων συμμετρίας και άξονες συμμετρίας διακριτής περιστροφής $\pi/2$, π , $3\pi/2$. Ο βαθμός συμμετρίας της σφαίρας είναι απείρως υψηλότερος (*) και αυτό συμβαίνει γιατί κάθε επίπεδο που περνάει από το κέντρο της είναι επίπεδο συμμετρίας και γιατί η σφαίρα μένει αναλλοίωτη μέσω της περιστροφής κατα γωνία, γύρω από οποιονδήποτε άξονα που επίσης περνάει από το κέντρο της.

(*) Συμμετρία Ο (2)

Όμως, ο κύβος με τις αμβλείες γωνίες, δεν ήταν εκεί για να ορίσει ιδέες, με δεδομένη μια είκόνα ενός Σύμπαντος που περιέχει οχτώ "συμπλέγματα ύλης" και κατασκευασμένο σαν κανονικό πολύεδρο. Ακόμη, στις δύο διαστάσεις, θα μπορούσαμε να φανταστούμε μια σφαίρα που σπάει σε χιλιάδες άκαμπτα κομμάτια που συνδέονται μεταξύ τους με επεκτάσιμα, Ευκλείδεια στοιχεία επιφάνειας. Έτσι, χάνει την αρχική της συμμετρία και ακολουθεί αυτό που αποκαλούμε ΘΡΑΥΣΗ ΣΥΜΜΕΤΡΙΑΣ. Παρ' όλα αυτά, στη θεωρητική φυσική, ένα τέτοιο γεγονός είναι συνώνυμο με μεγάλες αλλαγές, όπως για παράδειγμα τον τρόπο που λειτουργεί η επέκταση του Σύμπαντος.

Και αντιστρόφως, όταν υπάρχει συμμετρία, υπάρχει και αναλλοίωτη. Ποιά όμως?

Στο διάσημο βιβλίο του, "Τα πρώτα τρία λεπτά" (*), ο νικήτης του βραβείου Νόμπελ, Στίβεν Γουάινμπεργκ, δήλωσε πως αν γυρίσουμε αρκετά πίσω στο χρόνο, βλέπουμε πως η ακτινοβολία δημιουργεί συνεχώς ζευγάρια σωματιδίων και αντισωματιδίων, τα οποία εκμηδενίζουν το ένα το άλλο και πως η ταχύτητα θερμικής αναταραχής όλων αυτών των αντικειμένων, επιτυγχάνει την ταχύτητα του φωτός. Και από αυτό συμπεραίνουμε, όπως είπε και ο ίδιος, πως: "ΤΟ ΣΥΜΠΑΝ ΕΙΝΑΙ ΓΕΜΑΤΟ ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ"

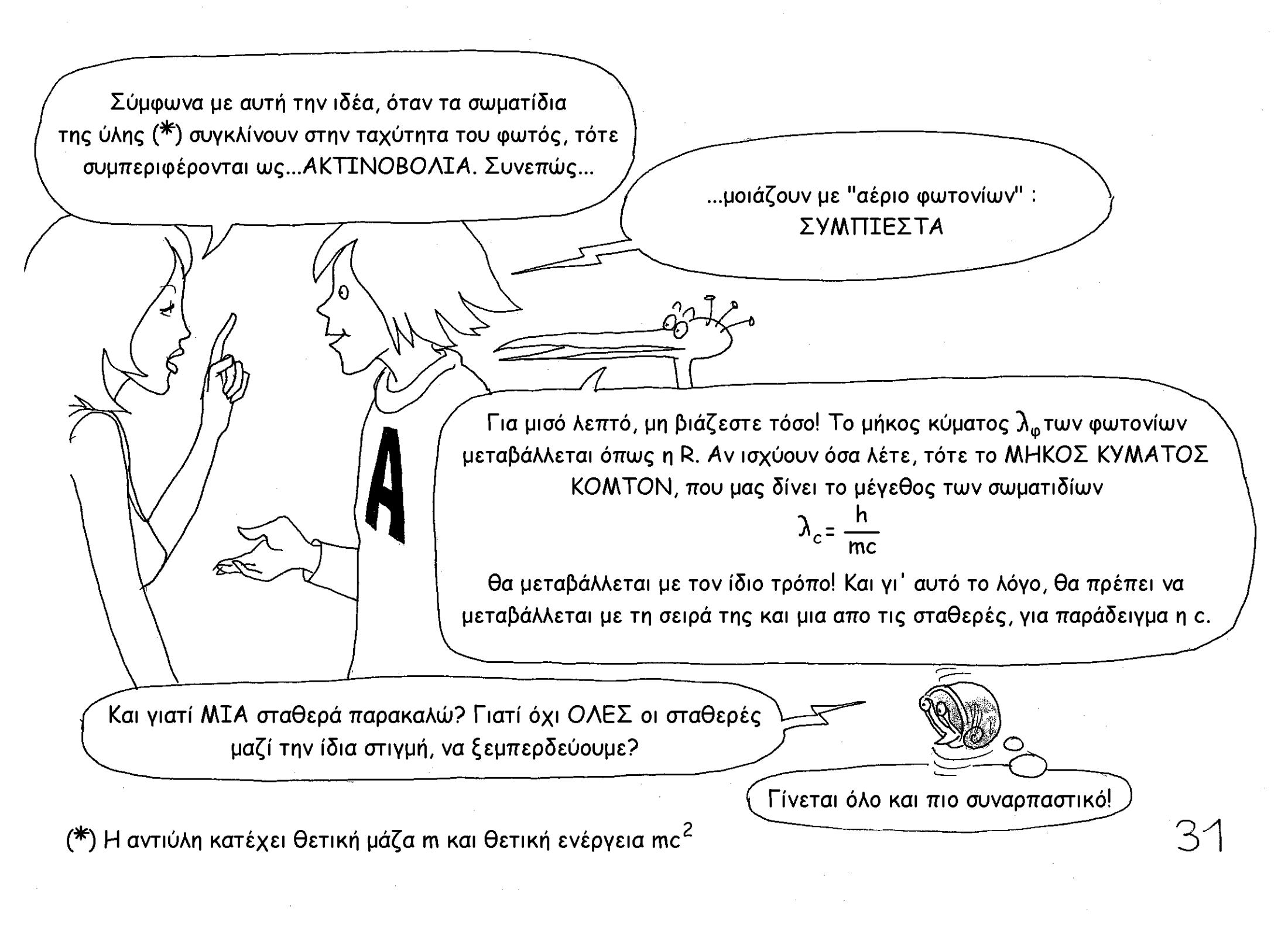

Και λοιπόν;

(*) Το οποίο σχεδίασε ο συγγραφέας στο "BIG BANG", το 1982

Σύμφωνα με αυτή την ιδέα, όταν τα σωματίδια της ύλης (*) συγκλίνουν στην ταχύτητα του φωτός, τότε συμπεριφέρονται ως... **ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ**. Συνεπώς...

...μοιάζουν με "αέριο φωτονίων":
ΣΥΜΠΙΕΣΤΑ

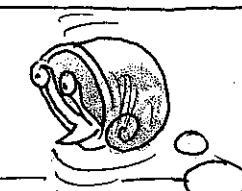

Για μισό λεπτό, μη βιάζεστε τόσο! Το μήκος κύματος λ_{ϕ} των φωτονίων μεταβάλλεται όπως η R. Αν ισχύουν όσα λέτε, τότε το **ΜΗΚΟΣ ΚΥΜΑΤΟΣ ΚΟΜΤΟΝ**, που μας δίνει το μέγεθος των σωματιδίων

$$\lambda_c = \frac{h}{mc}$$

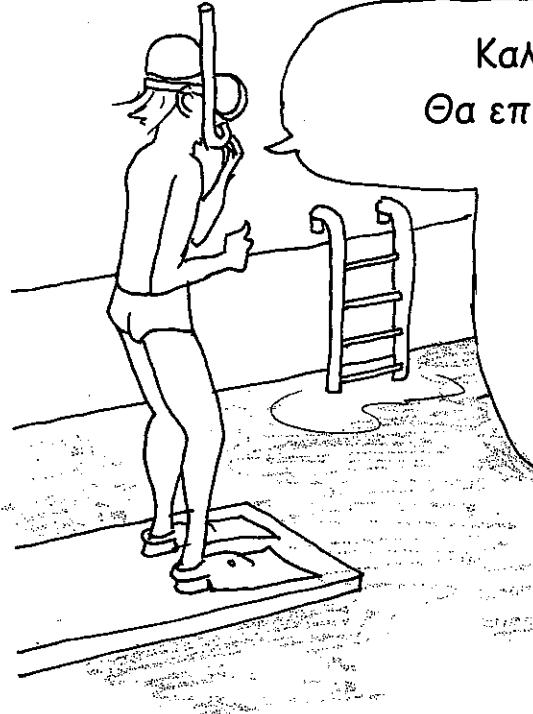
Θα μεταβάλλεται με τον ίδιο τρόπο! Και γι' αυτό το λόγο, θα πρέπει να μεταβάλλεται με τη σειρά της και μια από τις σταθερές, για παράδειγμα η c.

Και γιατί **ΜΙΑ** σταθερά παρακαλώ? Γιατί όχι **ΟΛΕΣ** οι σταθερές μαζί την ίδια στιγμή, να ξεμπερδεύουμε?

Γίνεται όλο και πιο συναρπαστικό!

(*) Η αντιύλη κατέχει θετική μάζα m και θετική ενέργεια mc²

Καλώς. Πάντα έρχεται κάποια στιγμή που πρέπει να βουτήξουμε στα βαθιά! Θα επιτρέψω, λοιπόν, σε ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΣΤΑΘΕΡΕΣ της φυσικής να μεταβάλλονται, από κοινού, επιλέγοντας τις παρακάτω τέσσερις υποθέσεις:

- Όλες οι εξισώσεις της φυσικής πρέπει να ικανοποιούνται
- Όλα τα χαρακτηριστικά μήκη πρέπει να μεταβάλλονται όπως η R
- Όλα τα χαρακτηριστικά του χρόνου πρέπει να μεταβάλλονται όπως t
- Όλες οι ενέργειες, υπό οποιαδήποτε πιθανή μορφή, θα διατηρούνται

Στη ΓΕΝΙΚΗ ΣΧΕΤΙΚΟΤΗΤΑ, βρίσκουμε ένα χαρακτηριστικό μήκος, το οποίο είναι η AKTINA TOY SCHWARZSCHILD R_s

$$L_s = \frac{2Gm}{c^2}$$

έτσι συνεχίζουμε για $\frac{Gm}{c} \sim R$ (*)

η G είναι η "σταθερά της βαρύτητας"

(*) Το σύμβολο $\sim$ σημαίνει "μεταβάλλεται όπως"

Στον κλάδο της Γενικής Σχετικότητας, η διάσημη εξίσωση του Αϊνστάιν εξακολουθεί να γράφεται:

$$S = -\frac{8\pi G}{c^2} T$$

οπου το κλάσμα αντιπροσωπεύει την ΣΤΑΘΕΡΑ ΤΟΥ ΑΪΝΣΤΑΙΝ (*). Για μαθηματικούς λόγους πρέπει να είναι αναλλοίωτη, το οποίο μου δίνει:

$$G \sim c^2$$

Συνδυάζοντάς τα, έχω τον πρώτο νόμο:

$$m \sim R$$

Στη συνέχεια, αυτό θα μου δώσει τη σταθερά της βαρύτητας που μεταβάλλεται όπως

$$G \sim \frac{1}{R}$$

Και τώρα θα προσθέσω το γεγονός πως τα σωματίδια είναι συμπιεστά, δηλαδή

$$\lambda_c = \frac{\hbar}{mc} \sim R$$

Η μάζα τη αυξάνεται με τη χαρακτηριστική διάσταση R του Σύμπαντος. Φυσικά, γιατί όχι?

Ας τη συνδυάσουμε με την Θεωρία μου διατήρησης της ενέργειας $mc^2 = \text{ΣΤΑΘΕΡΑ}$

$$c \sim \frac{1}{\sqrt{R}}$$

Για κοίτα εδώ,
ένα μοντέλο με μεταβλητή
ταχύτητα του φωτός!
Ας συνεχίσουμε...

zzz...

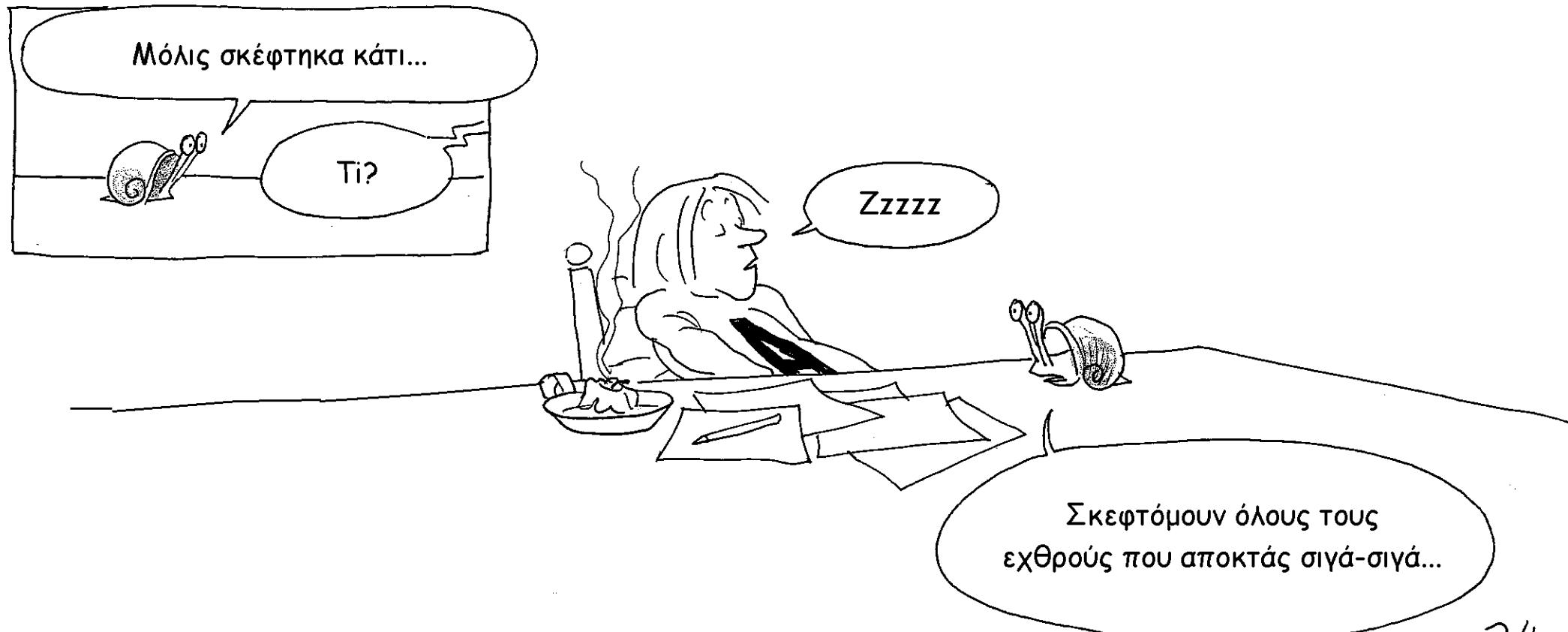
Αυτό που παίρνω, είναι
μια σταθερά του Πλάνκ, η οποία
εξελίσσεται έτσι

$$\hbar \sim R^{3/2}$$

zzz

(*) που σε πρόσφατες δουλειές γράφεται $X = -\frac{8\pi G}{c^4}$. Όμως αυτή η διαφορά προκύπτει από τον τρόπο που γράφονται οι όροι του τανυστή T

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

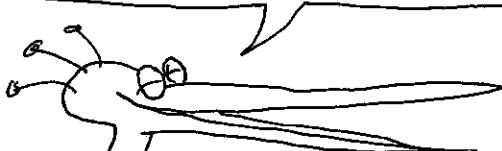
Όλα καλά μεχρι εδώ,
μα απλώς ρωτάω: Που εξυπηρετεί όλο αυτό?
Ο Άνσελμ ανακάλυψε απλά πως οι εξισώσεις της φυσικής, χωρίς καμία εξαίρεση (*), είναι αναλλοίωτες ως προς αυτό που ονομάζουμε **ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΒΑΘΜΙΔΑΣ**

Μα να θυμάστε ένα πράγμα: Τα εργαλεία μέτρησης και παρατήρησης κατασκευάζονται με τη χρήση των ίδιων εξισώσεων

Συμπέρασμα: Με αυτό το σύστημα είναι ουσιαστικά αδύνατο να συλλάβει κανείς ένα πείραμα ή κάποιο όργανο παρατήρησης, που θα επέτρεπε την ελάχιστη **ΜΕΤΑΒΟΛΗ**, καθώς αυτά τα εργαλεία μέτρησης και παρατήρησης "μεταβάλλονται παράλληλα" με τις ποσότητες που υποτίθεται πως μετράνε.

Όλα όσα έχω κάνει μέχρι τώρα ήταν μάταια, λοιπόν?

Δεν είναι και άσχημο σαν μαθηματική άσκηση,
όμως δεν έχει κανένα ενδιαφέρον αν δε μπορείς να μετρήσεις
τίποτα, έτσι? Είναι σαν να προσπαθείς να δείξεις την αύξηση
της Θερμοκρασίας σε ένα δωμάτιο, μετρώντας το πόσο
διαστέλεται ένα σιδερένιο τραπέζι με ένα χάρακα
κατασκευασμένο από το ίδιο μέταλλο.

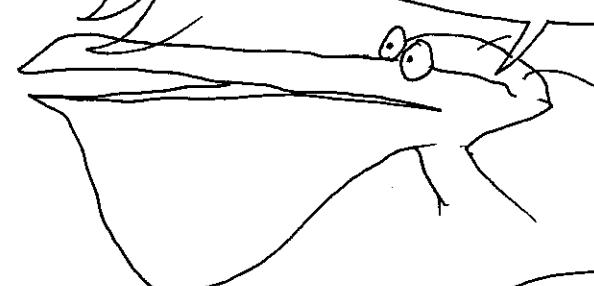
Χι, χι!

Για περίμενε.

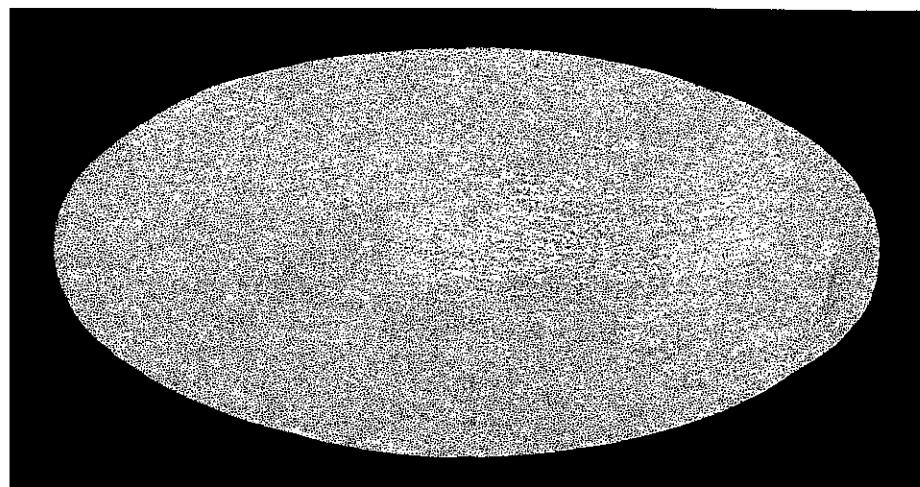
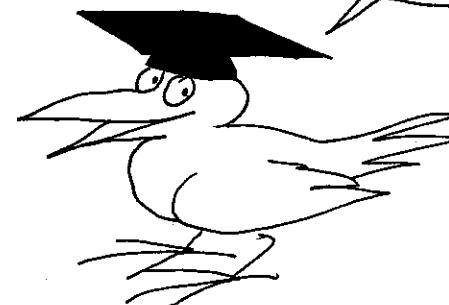
Υπάρχει κάτι που ΠΑΡΑΤΗΡΟΥΜΕ
και που το μοντέλο θα ήταν σε
Θέση να εξηγήσει

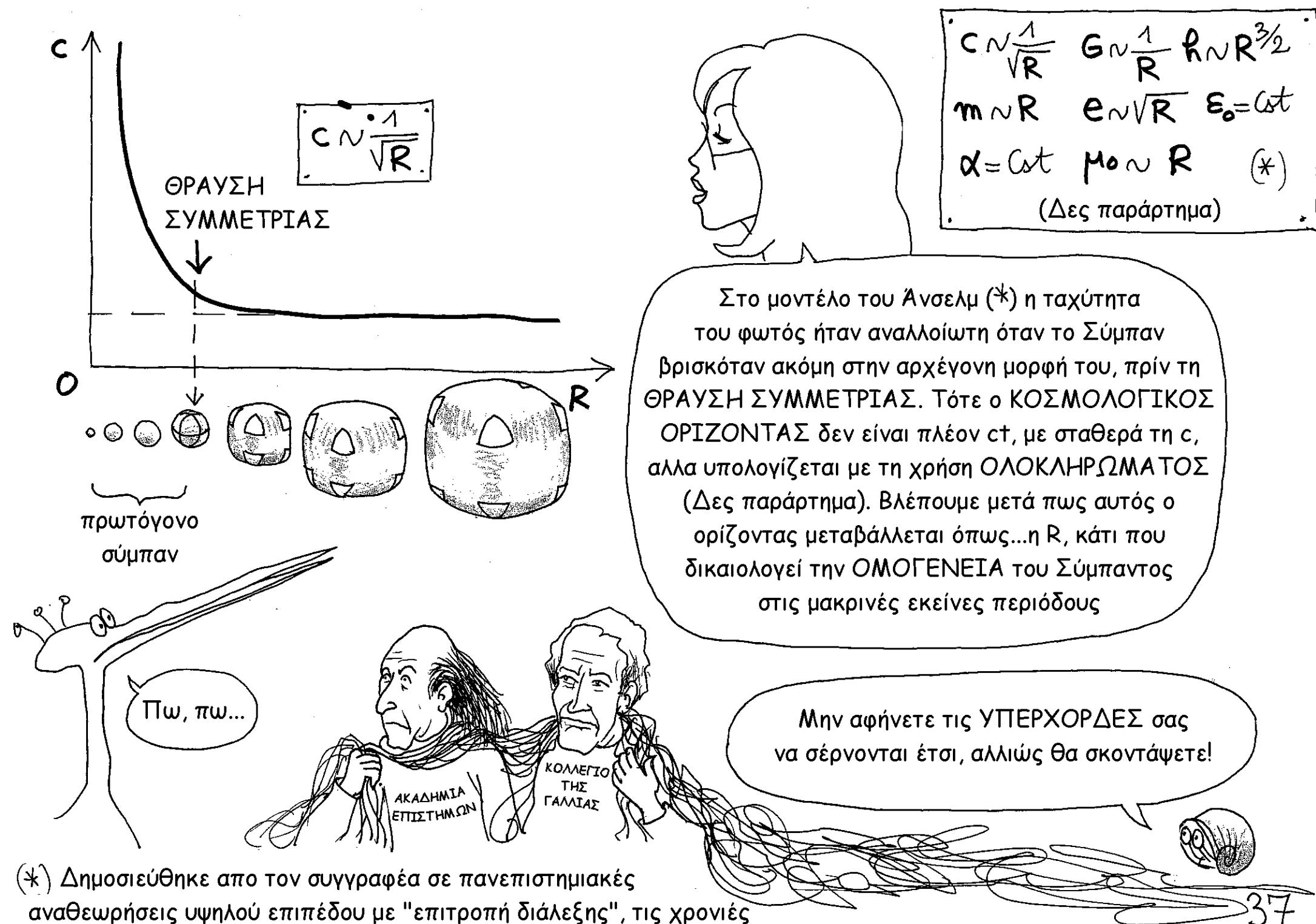
Α, ωραία!
Και τι είναι αυτό?

Ιδου!

Το Πρωτόγονο Σύμπαν

ΤΕΛΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ας υπολογίσουμε πρώτα τον ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

Όταν η ταχύτητα του φωτός δεν μεταβάλλεται, ο ορίζοντας είναι απλώς $H = ct$

Στο νεαρό Σύμπαν η ταχύτητα μεταβάλλεται : $C \sim \frac{1}{\sqrt{R}}$

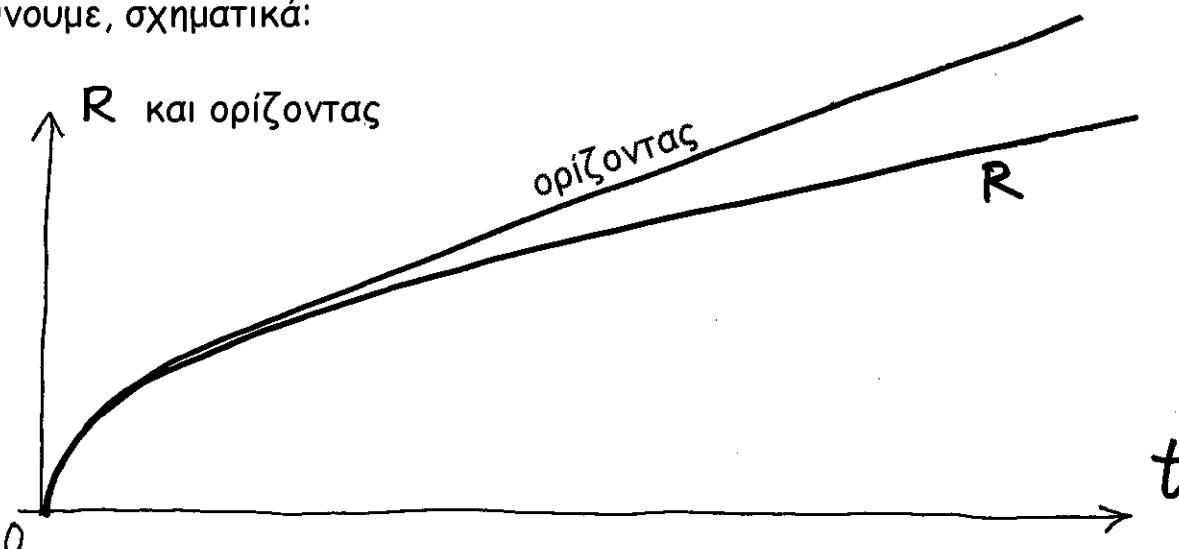
Ο ορίζοντας τότε χρειαζόταν ένα ολοκλήρωμα :

$$H = \int_0^{t(\text{παρόν})} C(t) dt \sim \int_0^{t(\text{παρόν})} \frac{dt}{\sqrt{R}}$$

Όμως $t \sim R^{3/2} \Rightarrow dt \sim \sqrt{R} dR \Rightarrow \text{ορίζοντας} \sim \int_0^{R(\text{παρόν})} dR = R$

ορίζοντας $\sim R$

Ανακεφαλαιώνουμε, σχηματικά:

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗΣ ΣΧΕΣΗ ΑΝΑΛΟΙΩΤΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ

Όλες οι εξισώσεις της φυσικής είναι αναλλοίωτες ως προς αυτούς τους μετασχηματισμούς βαθμίδας, πάνω στους οποίους βλέπουμε όχι μόνο το μέγεθος του χώρου και τη θέση των μεταβλητών, αλλα και τις "σταθερές" που παρουσιάζονται σε αυτές τις εξισώσεις. Κάνοντας αυτές τις εξισώσεις αδιάστατες, παίρνουμε τις εξισώσεις βαθμίδας. Ας πάρουμε για παράδειγμα τις εξισώσεις του Μάξγουελ:

$$\nabla \times B = -\frac{1}{c^2} \frac{\partial E}{\partial t}$$

$$\nabla \times E = -\frac{\partial B}{\partial t}$$

$$\nabla \cdot B = 0$$

$$\nabla \cdot E = \frac{\rho_e}{\epsilon_0}$$

Εφαρμογή αυτής της μεθόδου με "γενικευμένη", αδιάστατη μορφή:

$$B = B \beta ; E = E \varepsilon ; c = c \xi ; t = t \tau ; \frac{\partial}{\partial t} = \frac{1}{t} \frac{\partial}{\partial \tau}$$

$$\nabla = \begin{cases} \frac{\partial}{\partial x_1} = \frac{1}{R} \frac{\partial}{\partial \xi_1} \\ \frac{\partial}{\partial x_2} = \frac{1}{R} \frac{\partial}{\partial \xi_2} \\ \frac{\partial}{\partial x_3} = \frac{1}{R} \frac{\partial}{\partial \xi_3} \end{cases} \quad \text{γράψε } \delta \begin{cases} \frac{\partial}{\partial \xi_1} \\ \frac{\partial}{\partial \xi_2} \\ \frac{\partial}{\partial \xi_3} \end{cases} \quad \left| \begin{array}{l} \frac{B}{R} \delta \times \beta = - \frac{E}{c^2 t} \frac{\partial \varepsilon}{\partial \xi^2 \partial \tau} \\ \frac{E}{R} \delta \times \varepsilon = - \frac{B}{t} \frac{\partial \beta}{\partial \tau} \end{array} \right.$$

Συνδυάζοντας αυτές τις δύο σχέσεις, παίρνουμε: $\Rightarrow$

$$R = c t$$

Το οποίο συμφωνει με τους παραπάνω υπολογισμούς. 40

Εισάγουμε την AKTINA ΤΟΥ ΜΠΟΡ που μεταβάλλεται όπως ο συντελεστής της κλίμακας R

$$R_b = \frac{\hbar^2}{m_e e^2} \sim R ; m_e \sim m \sim R ; e \sim \frac{\hbar}{R} ; \hbar \sim R^{3/2} \rightarrow e \sim \sqrt{R}$$

Η σταθερά λεπτής υφής α , καθορίζει τη γεωμετρία των ατόμων. Επιλέγουμε να κάνουμε μια απόλυτη σταθερά.

$$\alpha = \frac{e}{\epsilon_0 \hbar c} = cst \Rightarrow \boxed{\epsilon_0 = \text{σταθερά}}$$

Τα ϵ_0 και μ_0 συνδέονται με τη σχέση $C = \frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}}$ από την οποία παίρνουμε $\boxed{\mu_0 \sim R}$

Υποθέτουμε πως όλες οι μορφές ενέργειας διατηρούνται. Η πίεση είναι η πυκνότητα της ενέργειας ανα μονάδα όγκου, από την οποία έχουμε:

$$E_{\text{μαγνητ.}} = R \frac{B^2}{2\mu_0} = cst \Rightarrow \boxed{B \sim \frac{1}{R}}$$

$$\Rightarrow \frac{E}{B} = \frac{1}{\sqrt{R}}$$

$$E_{\text{ηλεκτρ.}} = R^3 \epsilon_0 E^2 = cst \Rightarrow \boxed{E \sim \frac{1}{R^{3/2}}}$$

Σύμφωνα με όσα έχουμε καταφέρει με τις εξισώσεις του Μάξγουελ

$$: \frac{E}{B} \sim \frac{R}{t} \sim \frac{1}{\sqrt{R}}$$

Πως μεταβάλλεται η ταχύτητα V ?

Η κινητική ενέργεια είναι: $\frac{1}{2} m V^2$

Αν διατηρείται:

$$V \sim \frac{1}{\sqrt{R}} \sim C$$

Πυκνότητα μάζας $\rho = n m$

Ας υποθέσουμε πως ο χώρος διατηρείται: $n R^3 = cst$

$$\rho \sim \frac{1}{R^2}$$

Εξετάζουμε το μήκος Τζίνς, χαρακτηριστικό μήκος που σχετίζεται με το φαινόμενο της βαρυτικής αστάθειας: $L_j = \frac{V}{\sqrt{4\pi G \rho m}}$

Βρίσκουμε πως: $L_j \sim R$

Παρόμοια βλέπουμε και τον χρόνο Τζίνς:

$$t_j = \frac{1}{\sqrt{4\pi G \rho}} \sim t$$

Σε όποιο πεδίο της φυσικής και να εφαρμόσουμε αυτή τη μέθοδο, καταλήγουμε στις βασικές μας υποθέσεις.

Ανακαλύπτουμε για παράδειγμα, πως τα αποτελεσματικά μέρη της σύγκρουσης μεταβάλλονται όπως R^2 .

Επίσης, βλέπουμε πως η απόσταση Ντιμπάι μεταβάλλεται όπως R , και ούτω καθ' εξής...

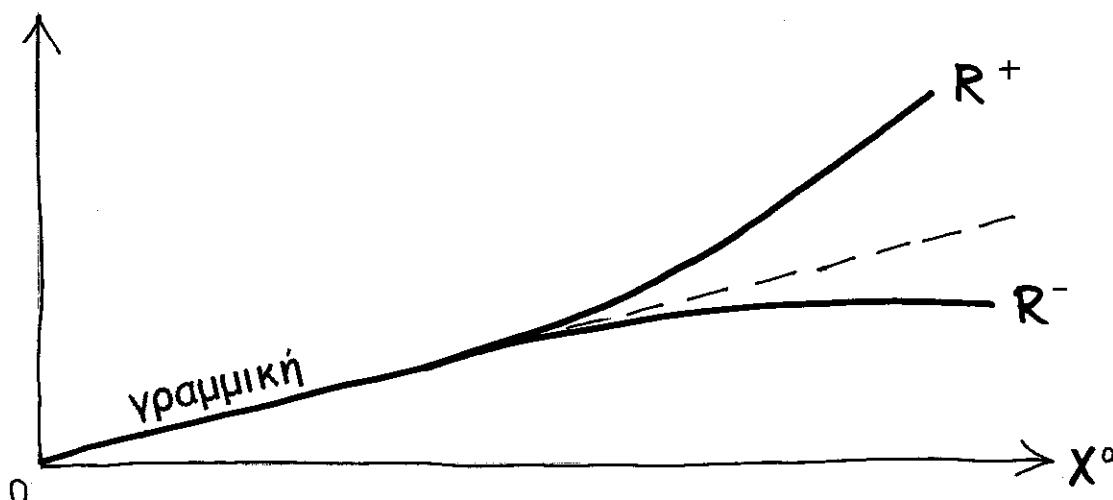
Και για να ολοκληρώσουμε τη δουλειά μας, πρέπει τώρα να εξετάσουμε το σύνδεσμο με το διμετρικό μας μοντέλο.
(Δές το ΔΙΔΥΜΟ ΣΥΜΠΤΑΝ)

Σε αυτό το μοντέλο έχουμε δύο συντελεστές κλίμακας R^+ και R^- .

Εκτελώντας (στην κοσμολογία, δεν μπορούμε να κάνουμε και αλλιώς) τις υποθέσεις της ισοτροπίας και της ομοιογένειας, σε δύο πληθυσμούς των μαζών, αναζητούμε "κοινές λύσεις" με τη μετρική των Ρόμπερτσον - Γουόκερ, που μας οδήγησαν στο σύστημα των δύο συζευγμένων διαφορικών εξισώσεων που θα δούμε παρακάτω:

$$\left\{ \begin{array}{l} R^{+''} = \frac{1}{R^{+2}} \left[\frac{R^{+3}}{R^{-3}} - 1 \right] \\ R^{-''} = \frac{1}{R^{-2}} \left[\frac{R^{-3}}{R^{+3}} - 1 \right] \end{array} \right.$$

Η εκκίνηση αυτής της επέκτασης με $R^+ = R^-$, είναι γραμμική. Αυτή η λύση είναι ασταθής, καθώς ένας από τους δύο πληθυσμούς βλέπει την επιτάχυνση της επέκτασης του. Αυτός είναι ο δικός μας και είδαμε πως το μοντέλο αυτό αντιπροσωπεύει το εξής:

Απωστική επίδραση της "σκοτεινής ενέργειας"

Η ΑΝΑΛΟΙΓΗ ΤΟΥ ΛΟΡΕΝΤΣ

Στο πρώιμο Σύμπαν, ο νόμος της εξέλιξης είναι γραμμικός: $R^+ = R^- \sim x^0$

Οι μετρικές των Ρόμπερτσον - Γουόκερ, στην υπόθεση οπου οι δείκτες της καμπυλότητας είναι μηδενικοί ($k = 0$) έχουν κοινό τύπο:

$$ds^2 = dx^0^2 - R^2 [du^2 + u^2 d\theta^2 + \sin^2 \theta d\varphi^2]$$

Σε καρτεσιανές συντεταγμένες: $ds^2 = dx^0^2 - dx^2 - dy^2 - dz^2$

Ο χώρος αυτός είναι τοπικά αναλλοίωτος από την δράση της ομάδας Λόρεντς.

Για να το συνδέσουμε με το μοντέλο της μεταβλητής ταχύτητας του φωτός, γράφουμε:

$$x^0 \sim R ; dx^0 \sim dR \sim t^{-\frac{1}{3}} dt \sim \frac{dt}{\sqrt{R}} \sim C(t) dt$$

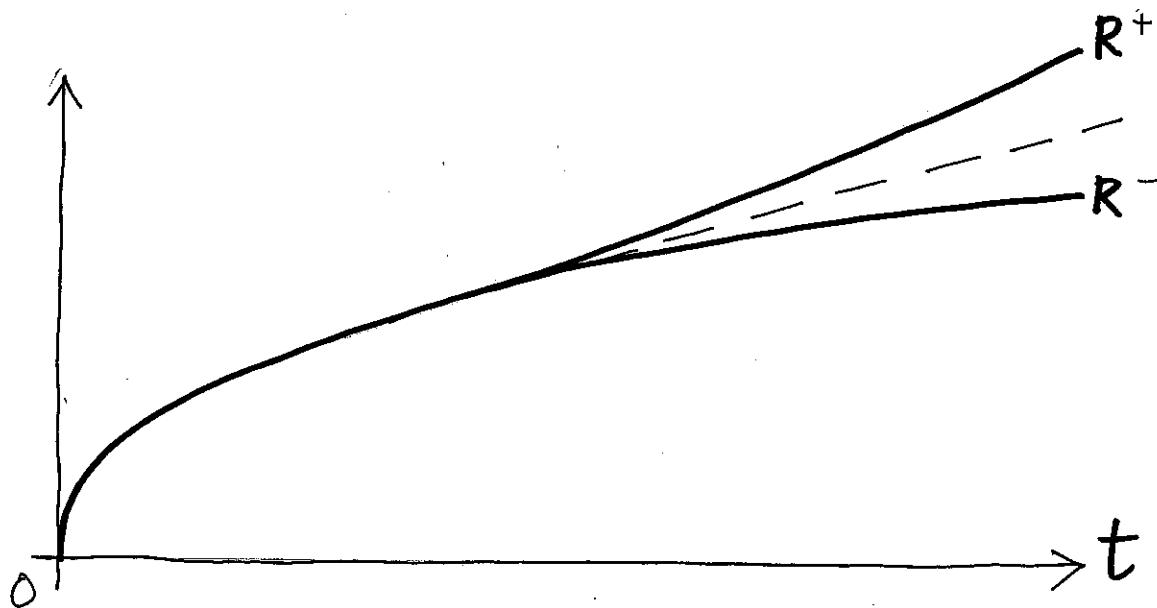
Έτσι, η γενική αυτή σχέση επιτρέπει το πέρασμα της μεταβλητής X^0 του χρόνου: $dx^0 = C(t) dt$

Πρίν τη Θραύση συμμετρίας, έχουμε: $dx^0 \sim t^{-\frac{1}{3}} dt \Rightarrow x^0 \sim t^{\frac{2}{3}}$

Μετά τη Θραύση συμμετρίας, όταν η C περιέχεται ως απόλυτη σταθερά, τότε γίνεται: $x^0 = ct$

ΕΞΕΛΙΞΗ

Αυτό μας επιτρέπει να χαράξουμε την εξέλιξη του κοσμικού ζευγαριού σε συνάρτηση με το χρόνο, όπως έχουμε ήδη ορίσει.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΞΟ ΤΟΥ ΖΗΝΩΝΑ

Καταφέραμε τελικά να ορίσουμε αυτό το φευγαλέο αντικείμενο, που ονομάζουμε "χρόνο"? Πράγματι, κάτι τέτοιο θα ήταν αλαζονικό από μέρους μας. Το πολύ να διαπραγματευτούμε το παράδοξο για την ομοιογένεια του πρώιμου Σύμπαντος χρησιμοποιόντας κάτι που φαίνεται εκ των προτέρων ως υποθέσεις για την θεωρία του ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

Όμως, το νοητικό πείραμα που ακολουθεί δείχνει πως φτάσαμε, χωρίς αμφιβολία, στο τέλος των προβλημάτων μας. Σκεφτείτε κάτι σαν ρολόι που αποτελείται από δύο μάζες σε τροχιά γύρω από το κοινό τους κέντρο βαρύτητας. Υποθέτοντας πως αυτό το ρολόι, εξίσου "συμπιεστό" με το υπόλοιπο πρώιμο Σύμπαν, είναι σε θέση να διασχίσει τις κοσμικές αναταράξεις με ασφάλεια, θα υπολογίσουμε πόσες στροφές μπορεί να καταφέρει τη "στιγμή μηδέν":

Η περίοδος περιστροφής: $T = \frac{2\pi r^{3/2}}{Gm}$ $Gm = Cst$ $r \propto R$ $T \propto t \propto R^{3/2}$

Και ορίστε το αποτέλεσμα:

$$N = \int_0^{R_o} \frac{dR}{R^{3/2}} = \left[\frac{1}{\sqrt{R}} \right]_0^{R_o} = \text{άπειρο!}$$

Ειλικρινά, θαυμάζω τους ανθρώπους που σκέφτονται σοβαρά τη "στιγμή μηδέν" και ακόμη αναρωτιούνται "πως ήταν πρίν".

